

บทที่ 2

วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาถึงเรื่องทักษะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัตรเครดิตต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ด้านการทุจริตด้วยบัตรเครดิต เป็นการศึกษาในเชิงสำรวจ ซึ่งในส่วนนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอความเป็นมา แนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ
2. แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรม
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
4. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดด้วยบัตรเครดิต
6. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิต
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, น. 10-14) ได้ให้ความหมายทางจิตวิทยาว่า ทักษะมีความสำคัญต่อพฤติกรรมมนุษย์ ในแง่ที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาถึงการพัฒนาความสามารถทางทักษะทางสติปัญญา และการใช้วิจารณญาณของมนุษย์ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้ดังนี้ คือ การยอมรับว่าการเรียนรู้ของมนุษย์จะเริ่มต้นจากในระดับง่าย ๆ ก่อน แล้วเพิ่มความสามารถในการใช้ความคิด และการพัฒนาสติปัญญาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้น ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ การวิเคราะห์ และการประเมินผล

สมเกษม จารักษ์ (2538, น. 10) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความรู้สึนึกคิดหรือความคิดเห็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งหนึ่ง รวมทั้งแนวทางปฏิบัติ หรือท่าทีที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่งคือ ความคิดเห็นหรือข้อคิดเห็น (วีระยุทธ ชัยชนะมงคล, 2531, น. 14)

หทัยรัตน์ พุ่มคชา (2533, น. 10) กล่าวว่า ทศนะเป็นความรู้สึกนึกคิด หรือความคิดเห็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งหนึ่ง รวมทั้งแนวทางปฏิบัติ หรือท่าทีต่อสิ่งแวดล้อมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหมายถึงความคิดเห็น ความรู้สึกเฉพาะตัวของบุคคลที่สนองต่อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็น โดยไม่มีผู้วินิจฉัยว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี เป็นความรู้ ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมทั้งแนวทางปฏิบัติหรือท่าทีที่มีต่อสิ่งนั้น

จากความหมายของทศนะตามแนวคิดของบุคคลดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ทศนะ เป็นการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก รวมไปถึงแนวทางปฏิบัติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เกิดจากความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ของบุคคลนั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรม

ก่อนอื่นคงต้องกล่าวถึงอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าอาชญากรรมเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมมาช้านานแล้ว อาชญากรรมมีการพัฒนาไปตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แต่เดิมสังคมเป็นแบบชนบท อาชญากรรมที่เกิดขึ้นจึงเป็นอาชญากรรมที่ใช้กำลังรุนแรง เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้น ชก เป็นต้น ต่อมาเมื่อมีการพัฒนาทางเทคโนโลยี มีความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม อาชญากรรมจึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการก่ออาชญากรรมที่เป็นไปในทางที่รุนแรงขึ้น สร้างความเสียหายให้แก่สังคมและประเทศชาติอย่างมากมายมหาศาล ซึ่งได้มีการจำแนกประเภทของอาชญากรรม โดยจำแนกตามลักษณะพฤติกรรมของอาชญากรรมผู้กระทำความผิดและพิจารณาความต่อเนื่องของพฤติกรรมทางอาชญากรรมได้ดังนี้

1. อาชญากรรมเป็นครั้งคราว (Occasional Crime) ได้แก่ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยไม่มีเจตนาที่จะฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคมแต่อย่างใด แต่อาจเป็นเพราะความประมาทขาดความระมัดระวัง เช่น การขับรถชนคนตาย เป็นต้น

2. อาชญากรรมติดนิสัย (Habitual Crime) เกิดจากบุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานสังคมได้ เมื่อถูกบีบคั้นกดดันจากสังคมมากขึ้น ก็จะก่ออาชญากรรมขึ้น แม้ถูกลงโทษก็จะกลับมาทำผิดซ้ำอีกหลังจากพ้นโทษ โดยไม่เกิดความกลัว มีการประกอบอาชญากรรมซ้ำแล้วซ้ำอีก ถือเป็นอาชญากรรมที่กระทำผิดติดเป็นนิสัย

3. อาชญากรรมธรรมดา (Street Crime) หรืออาชญากรรมพื้นฐาน เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์

4. อาชญากรรมอุกฉกรรจ์ (Violent Crime) ได้แก่ การกระทำความผิดที่มุ่งใช้กำลัง ประทุษร้ายต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน เช่น การกระทำความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา การข่มขืน การทำร้ายร่างกาย

5. อาชญากรรมที่ทำโดยมืออาชีพ (Professional Crime) ได้แก่ อาชญากรรมที่ทำโดย คนที่ได้รับการฝึกปรีดแบบวิชาชีพโดยเฉพาะ เช่น นักเจาะเซฟ เปิดตัวันรภัย นักล้วงกระเป๋า มือปิ่น รับจ้าง นักพนันอาชีพ เป็นต้น

6. อาชญากรรมทางการเมือง (Political Crime) ได้แก่ การกระทำความผิดโดยมีการ บริหารงานและวางแผนเตรียมพร้อมเมื่อถูกจับกุม รวมทั้งแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติงาน อาชญากร ประเภทนี้ได้รับอิทธิพลทางการเงิน โดยการช่วยค่าใช้จ่าย จัดหาคนมาลงคะแนนเลือกตั้ง เพื่อ ผลประโยชน์ตอบแทนกัน การกระทำผิดประเภทนี้ได้แก่ กบฏ การกระทำความผิดต่อความมั่นคง ของประเทศ การบ่อนทำลาย เป็นต้น

7. อาชญากรรมคอเช็ตขาว (White Collar Crime) ได้แก่ การทุจริต ฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ การค้าของหนีภาษี โกงภาษีรัฐ อาชญากรรมประเภทนี้ มักเป็นบุคคลที่มี ชื่อเสียง มีหน้ามีตา มีฐานะในสังคม อาชญากรรมประเภทนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Occupational Crime เช่น การกระทำความผิดของพวกข้าราชการ นักธุรกิจ พ่อค้า เป็นต้น โดยได้อาศัยอิทธิพลของตน ที่มีอยู่ในกิจการต่าง ๆ แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบ ถือเป็นการกระทำความผิดต่อความไว้วางใจเช่น การหลอกลวงซึ่งเข้าลักษณะของการฉ้อโกงฉ้อฉลในรูปแบบต่าง ๆ

8. อาชญากรรมทำเป็นองค์กร (Organized Crime) โดยคณะบุคคลรวมตัวกันเข้าเป็น องค์กร จะมีการดำเนินการอย่างมีแบบแผน มีการแบ่งหน้าที่ มีหัวหน้าและการดำเนินงานเป็น ขั้ตอน โดยประกอบกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น การค้าสิ่งเสพติดให้โทษ บ่อนพนัน ซ่องโสเภณี ต้มกลั่นสุราเถื่อน การลักลอบขนของหนีภาษี การฉ้อโกงระดับชาติและระหว่างชาติ และการ ชุกรรโชกทรัพย์

จากรูปแบบของการจำแนกประเภทของอาชญากรรม ซึ่งพิจารณาจากพฤติกรรมของ อาชญากรผู้กระทำความผิด ทั้ง 8 รูปแบบ จะเห็นได้ว่า ประเภทของอาชญากรรมที่สร้างความ เสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศ วงการธุรกิจ ความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงิน และใน ขณะเดียวกันเป็นอาชญากรรมที่ยากต่อการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ อาชญากรรมคอเช็ตขาว (White-Collar-Crime) หรืออาชญากรรมที่อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่เป็นเครื่องมือในการ

กระทำความผิด (Occupational Crime) ซึ่งประเทศไทยจะคุ้นกับอาชญากรรมประเภทนี้ในชื่อของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจหรืออาชญากรรมทางธุรกิจ ซึ่งจะได้กล่าวถึงลักษณะและขอบเขตของอาชญากรรมประเภทนี้ในส่วนตัวต่อไป

ความหมายและลักษณะของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

การกระทำความผิดทางเศรษฐกิจถูกเรียกในชื่อที่แตกต่างกันจากนักวิชาการหลายท่าน อาทิ อาชญากรรมคอเชิ้ตขาว (White-Collar-Crime) อาชญากรรมทางธุรกิจ (Business Crime) อาชญากรรมทางการพาณิชย์ (Commercial Crime) อาชญากรรมที่เกิดจากหน่วยงานธุรกิจเอกชน (Corporate Crime) องค์การอาชญากรรม (Organized Crime) อาชญากรรมทางการเงิน (Financial Crime) และอาชญากรรมอาศัยโอกาสจากการประกอบอาชีพ (Occupation crime) ซึ่งทั้งหมดล้วนมีความหมายทำนองเดียวกัน คือการกระทำความผิดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไรหรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการพาณิชย์ที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ การเรียกว่าอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Crime) จึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประกอบอาชญากรรมประเภทนี้ และครอบคลุมถึงการกระทำความผิดทางเศรษฐกิจทั้งหมด

นักอาชญาวิทยาชื่อ Reckless จัดให้อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (White-Collar-Crime) อยู่ในประเภทของอาชญากรรมอาชีพที่ใช้เทคนิคขั้นสูงในการกระทำความผิด ซึ่งนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่ตนถนัด ยังมีคุณสมบัติพิเศษต่างจากอาชญากรรมอาชีพรธรรมดา คือ

1. เป็นผู้มีภูมิหลังที่ดีกว่าอาชญากรรมอาชีพรธรรมดา มีความเฉลียวฉลาด มีบุคลิกดี เป็นที่ยอมรับนิยมของคนทั่วไป
2. ใช้เทคนิคขั้นสูง ซึ่งมีประสิทธิภาพในการกระทำความผิด ดังนั้น เมื่อเกิดการกระทำความผิดแล้ว จึงทำให้ยากแก่การสืบสวนสอบสวนจับกุม
3. ประกอบอาชญากรรมที่มีลักษณะไม่สะเทือนขวัญของประชาชน ไม่สร้างความโกรธแค้นแก่เจ้าทุกข์ในระยะแรก
4. มีวิธีการทำลายหลักฐานได้แนบเนียนเหลือหลักฐานมัดตัวน้อยที่สุด
5. เป็นอาชญากรรมที่ให้รายได้สูง และวิถีทางการดำเนินชีวิตของอาชญากรพวกนี้ปะปนอยู่กับสังคมของพลเมืองที่ดี

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

ทฤษฎีความกดดันทางสังคม (Strain Theory)

โรเบิร์ต เมอร์ตัน ได้อธิบายแนวคิดตามทฤษฎีนี้ว่า ในสังคมอเมริกันให้ความสำคัญอย่างมากกับความร่ำรวยหรือมีฐานะ บุคคลที่มีความร่ำรวยหรือมั่งคั่งมักจะตามมาด้วยการได้รับการยกย่องทางสังคมหรือมีสถานภาพทางสังคมสูง แต่บุคคลทุกคนไม่สามารถบรรลุจุดหมายที่จะสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้ร่ำรวยด้วยวิถีทางของสังคมได้ สถานการณ์เช่นนี้ได้สร้างความกดดัน (Strain) ให้แก่บุคคลหลากหลายในสังคม แต่มักจะเกิดกับบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำหรือชนชั้นล่างสุดของสังคม บุคคลประเภทนี้ไม่สามารถบรรลุจุดหมายได้เนื่องจากถูกจำกัดด้วยความสามารถและความพยายาม นอกจากนี้ยังถูกจำกัดด้วยโครงสร้างทางสังคมด้วย ในการบรรลุจุดหมายทางสังคมนี้ เมอร์ตันจึงให้คำนิยามว่า “อโนมี” หมายความว่า ความกดดันทางสังคมที่เกิดขึ้นกับบุคคลในสังคม เนื่องจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างจุดหมายของสังคมกับวิธีการไปสู่จุดหมายนั้น (Dysjunction between Goals and Means) (พรชัย ชันดี และคณะ, 2543, น. 93-97) โดยเมอร์ตันได้เสนอแนวทางที่บุคคลจะตอบโต้ต่อความกดดันนี้ 5 รูปแบบ คือ

1. เป็นบุคคลที่ยึดถือจุดหมายทางสังคมและวิธีการที่ได้รับการยอมรับ เรียกรากปรับตัวลักษณะนี้ว่า การปฏิบัติตาม (Conformity) กล่าวคือ ยังคงมีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและประกอบอาชีพการงานอย่างสุจริต ซึ่งจะพบได้มากในสถานะที่สังคมมีสภาพปกติ

2. พวกที่ปรับตัวตามวิธีการที่เรียกว่า การเปลี่ยนแปลง (Innovation) บุคคลพวกนี้นับว่าเป็นอาชญากรที่มีอยู่จำนวนมากในสังคม บุคคลพวกนี้จะยอมรับจุดหมายทางสังคมในด้านการสร้างความร่ำรวย แต่พวกเขากลับพบว่าไม่สามารถทำได้โดยวิธีการที่ได้รับการยอมรับ ดังนั้นพวกเขาจึงหาวิธีการใหม่ในการสร้างฐานะทางเศรษฐกิจโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการผิดกฎหมายหรือละเมิดศีลธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณีแต่อย่างใด นักธุรกิจอาจจะใช้วิธีการฉ้อโกงหรือหลอกลวงต่าง ๆ เพื่อให้มีกำไรเพิ่มมากขึ้น พวกคนงานอาจลักขโมยทรัพย์สินจากที่ทำงาน ส่วนพวกคนจนอาจจะหาวิธีการสร้างความร่ำรวยที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ ขึ้นมาเช่น ขายยาเสพติด เป็นโสเภณี หรือตั้งแก๊งลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์ เป็นต้น การก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่นอาชญากรรมบัตรเครดิต ผู้ศึกษาเห็นว่าอาชญากรเป็นกลุ่มที่เกิดจากความกดดันตามแนวทางทฤษฎีของเมอร์ตัน ที่กล่าวว่าการที่บุคคลไม่สามารถไขว่คว้าแสวงหาความ

ร่ำรวย เพื่อขยับฐานะตนเองให้สูงขึ้น โดยใช้วิธีการที่ถูกต้องได้ จึงใช้วิธีช้อโกงในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือปรารถนา ในเวลาที่รวดเร็ว

3. การปรับตัวไปในทิศทางที่ปฏิเสธหรือไม่ยอมรับจุดมุ่งหมายทางสังคม แต่ยังคงปฏิบัติตามวิธีการที่สังคมยอมรับ เรียกว่า การยึดถือวัฒนธรรมใหม่ (Ritualism) ซึ่งเป็นการปรับตัวของบุคคลที่เลิกยึดถือจุดมุ่งหมายของวัฒนธรรมเดิม แต่ในขณะเดียวกันต้องการให้ตนเองปลอดภัยจากการละเมิดกฎระเบียบของสังคม

4. การปรับตัวแบบที่เรียกว่า ยอมแพ้หรือล่าถอย (Retreatism) เป็นการไม่ยอมรับหรือล่าถอยจากการบรรลุจุดมุ่งหมายทางสังคมหรือการปฏิบัติตามวิธีการที่ได้รับการยอมรับ ตัวอย่างของบุคคลพวกนี้ได้แก่ คนที่มีอาการโรคจิต คนที่เป็นโรคจิตหลอน คนนอกคอก คนจรจัด คนพเนจร โสเภณี คนติดสุราเรื้อรัง และคนติดยาเสพติด

5. การปฏิวัติ (Rebellion) โดยบุคคลกลุ่มนี้รู้สึกผิดหวังกับจุดมุ่งหมายทางสังคม จึงได้เปลี่ยนจุดมุ่งหมายนี้ใหม่ซึ่งอาจเป็นจุดมุ่งหมายทางการเมือง ซึ่งวิธีการอาจต้องใช้กำลังปฏิวัติหรืออาจเป็นวิธีการอย่างสันติ กล่าวคือ บุคคลกลุ่มนี้จะไม่ยอมรับทั้งจุดมุ่งหมายและวิธีการในการบรรลุจุดมุ่งหมายของสังคมที่เขาอาศัยอยู่

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

นักอาชญาวิทยา อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) เชื่อว่าคนไม่ได้เกิดมารุนแรง แต่ได้เรียนรู้ที่จะก้าวร้าวจากประสบการณ์ชีวิต ประสบการณ์เหล่านี้รวมถึงการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่นที่แสดงความก้าวร้าว เพื่อมุ่งหวังผลจากความก้าวร้าวนี้ นอกจากนี้ยังได้ดูจากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ จึงมีการเรียนรู้และเลียนแบบการกระทำผิดขึ้นมา (สุดสงวน สุธีสร, 2547, น. 85) เมื่อนำทฤษฎีนี้มาอธิบายการกระทำผิดด้านบัตรเครดิต เชื่อว่าการทุจริตเกิดจากการสังสมประสบการณ์ที่ได้พบเห็นและจากการสังเกต ทำให้เพิ่มความรู้ความชำนาญในการก่ออาชญากรรม และสามารถพัฒนาเทคนิควิธีการทุจริตที่สลับซับซ้อนมากขึ้น จนยากแก่การจับกุมและระอดพ้นการกระทำผิด หรืออาจใช้เวลานานกว่าจะรู้ตัวผู้กระทำผิด

ทฤษฎีการแตกต่างในการคบหาสมาคม (Differential Association Theory)

เอ็ดวิน เฮช. ซัทเธอร์แลนด์ ได้พยายามอธิบายพฤติกรรมของกลุ่มอาชญากรอาชีพ เช่น อาชญากรคอปขาว และหัวขโมยอาชีพ การกระทำผิดเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม การเรียนรู้ทักษะและแรงจูงใจ ซึ่งเป็นผลจากการติดต่อสัมพันธ์กับคนที่เป็นอาชญากร จึงได้เรียนรู้ ค่านิยม ทศนคติ ค่านิยม และรูปแบบของการประกอบอาชญากรรม เป็นต้น (สุดสงวน สุธีสร, 2541, น. 63-64) ซึ่งการทุจริตด้านบัตรเครดิต ตัวอาชญากรอาจได้รับการเรียนรู้ว่าการทุจริตสามารถสร้างรายได้อย่างมากมาย และเรียนรู้ถึงวิธีการปลอมแปลงหรือทุจริตบัตรเครดิต ซึ่งมีวิธีการที่สามารถหลุดรอดจากการจับกุมได้ง่าย จึงได้รวมตัวกันก่ออาชญากรรมขึ้น

4. แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรในการป้องกันและ ปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ได้แก่

1. กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งเริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 42/2534 โดยให้ปรับปรุง “กองทะเบียนคนต่างด้าวและภาษีอากร” เป็น “กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ” (บก.สศก.) ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2548 ได้มีพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2548 แบ่งส่วนราชการใหม่เป็น “กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี” สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พระราชกฤษฎีกา, 2548) ประกอบด้วยส่วนราชการต่าง ๆ คือ ฝ่ายอำนวยการ กองกำกับการ 1 กองกำกับการ 2 กองกำกับการ 3 และกลุ่มงานสอบสวน

ภารกิจในการสืบสวนสอบสวนความผิดทางเศรษฐกิจมี 6 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ความผิดเกี่ยวกับการเงินและการธนาคาร ได้แก่

- 1.1 ความผิดเกี่ยวกับการเงินและการธนาคาร ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา
- 1.2 ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายปรัวรรตเงินตรา
- 1.3 ความผิดเกี่ยวกับการกั๊ยเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
- 1.4 การฉ้อโกงโดยเอกสารที่ผ่านทางธนาคาร ในการส่งสินค้าไปยังต่างประเทศ

1.5 การขို่งโดยอาศัยเอกสารเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือเอกสารการโอนเงิน หรือตัวแลกเงินระหว่างประเทศปลอม

1.6 การขို่งโดยใช้พันธบัตร สิทธิบัตร หรือใบหุ้นปลอม หรือใช้โดยมิชอบ

1.7 การขို่งในการซื้อขายตลาดค้าผลิตผลล่วงหน้า

1.8 การขို่งในการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.9 การขို่งด้วยการใช้บัตรเครดิต ตัวแลกเงินเดินทางระหว่างประเทศปลอม

1.10 การขို่งหรือหลักทรัพย์ จากเครื่องจ่ายเงินอัตโนมัติ

2. ความผิดเกี่ยวกับการค้าและการพาณิชย์ ได้แก่

2.1 การขို่งและการขอลในการซื้อขายสินค้าจำนวนมาก

2.2 การล้มละลายโดยขอล

2.3 การให้หรือการโอนยกย้ายถ่ายเททรัพย์สิน และนิติบุคคลในทางการค้าโดย

มิชอบ

2.4 การปลอมแปลงใบส่งสินค้า

2.5 การจัดตั้งนิติบุคคลโดยมิชอบ

2.6 การขို่งโดยใช้เทคโนโลยีแผนใหม่ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ

เทเล็กซ์ปลอม

2.7 การปลอมแปลงดวงตราไปรษณียากร และอากรแสตมป์

2.8 การขို่งทางการค้าโดยใช้อุบาย

2.9 การขို่งบริษัทประกันภัย

2.10 การขို่ง และปลอมแปลงบัตรโดยสารยานพาหนะในการเดินทาง หรือ

เอกสารการเดินทาง

2.11 การเปิดเผยความลับทางการค้า และทรัพย์สินทางปัญญา

2.12 การละเมิดลิขสิทธิ์ทางวรรณกรรม และศิลปกรรม

2.13 ความผิดเกี่ยวกับสิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า

2.14 ความผิดเกี่ยวกับการค้าและการพาณิชย์ที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศ

3. ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมโภภภัณฑ์และคุ้มครองผู้บริโภค และการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะความผิดที่เกี่ยวกับอาหารและยา และกรณีอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันกล่าว

4. ความผิดเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

5. ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากร ศุลกากร สรรพากรและสรรพสามิต

6. ความผิดเกี่ยวกับป่าไม้ แร่ น้ำมัน เชื้อเพลิง ปิโตรเลียม และอื่น ๆ ลักษณะเดียวกัน (ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรไม้ได้อยู่ในอำนาจของกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี เพราะมีหน่วยงานเฉพาะอยู่แล้ว)

2. กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่กระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้งขึ้นมา โดยให้มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแทนกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และได้กำหนดประเภทคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจแนบท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 แต่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 มาตรา 21(1) คือ

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือ

(ง) คดีความผิดทางอาญาซึ่งมีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน อีกทั้งจะต้องเป็นไปตามรายละเอียดตรงลักษณะของการกระทำที่ กคพ. กำหนดด้วย

ส่วนวรรคสอง วรรคสาม และวรรคท้ายยังได้กำหนดสาระสำคัญไว้ด้วยว่า ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตาม พ.ร.บ.นี้หรือคดีที่มีการกระทำหลายเรื่องต่อเนื่องกันหรือเกี่ยวพันกัน และความผิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตาม พ.ร.บ.นี้ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวน สอบสวน สำหรับความผิดบทอื่นหรือเรื่องอื่นด้วย และให้ถือว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษ บรรดาคดีใดที่ได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้วโดยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ให้ถือว่า การสอบสวนนั้นเป็นการสอบสวนในคดีพิเศษตาม พ.ร.บ.นี้แล้ว โดยที่บทบัญญัติในมาตรานี้ให้ใช้บังคับกับบุคคลที่เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดด้วย

ดังนี้

สำหรับความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2547 มี

ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

1. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
2. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า
3. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
4. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และ

ของรัฐ

5. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์
6. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
7. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงาน

ราชอาณาจักร

8. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม
9. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
10. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า
11. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา
12. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชยค่าเสียหายอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตใน

13. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน
14. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
15. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด
16. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
17. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
18. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
19. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
20. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
21. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร
22. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

และกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดคดีพิเศษเพิ่มเติม ตามกฎหมายว่าด้วยการ
สอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547 ได้แก่

1. ความผิดตามประมวลรัษฎากร
2. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
3. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต
4. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
5. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ

5. แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดด้วยบัตรเครดิต

ความหมายในทางธุรกรรม

เพื่อให้เป็นที่เข้าใจตรงกันและมีให้เกิดความสับสนในการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับบัตรเครดิต จึงขออธิบายความหมายของคำเฉพาะที่ใช้ในทางธุรกรรมของบัตรเครดิต ดังนี้

1. บัตรเครดิต (Credit Card) สามารถแยกพิจารณาได้เป็นสองคำคือคำว่า "เครดิต" และคำว่า "บัตร"

คำว่า "เครดิต" เป็นคำภาษาอังกฤษ ที่มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Credo (credo) ซึ่งหมายความว่า "ข้าพเจ้าไว้วางใจ" ซึ่งก็คือความน่าเชื่อถือในการชำระหนี้ หรืออีกนัยหนึ่งคือสินเชื่อ หนึ่งในทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นวิถีทางอันจะทำให้บุคคลหนึ่งเรียกว่า ลูกหนี้ ได้ใช้ทรัพย์สินของอีกบุคคลหนึ่ง เรียกว่า เจ้าหนี้ ซึ่งปกติใช้ในทางธุรกิจหรือสรุปโดยรวมคือบุคคลที่เรียกว่า เจ้าหนี้มอบความไว้วางใจให้กับบุคคลที่เรียกว่าลูกหนี้ (วาริ พงษ์เวช, 2522, น. 135 อ้างถึงใน สุรเชษฐ ชีรวินิจ, 2544, น. 3)

คำว่า "บัตร" หมายความว่าถึง แผ่นเอกสาร ปึก หรือสิ่งที่ใช้สำหรับการเขียนหรือการพิมพ์ข้อความลงไป เพื่อสื่อความหมายหรือบันทึกข้อมูลหรือข้อความ มักมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้เพื่อการแสดงตนของบุคคล (Thomson, 1992, p. 121 อ้างถึงใน สุรเชษฐ ชีรวินิจ, 2544, น. 3)

ดังนั้นบัตรเครดิต หรือ Credit Card ก็คือ เครื่องมือในการชำระค่าสินค้าที่ทำให้ผู้ถือบัตรสามารถได้สินค้าหรือค่าบริการจากร้านค้า อันเนื่องมาจากการเตรียมการของผู้ออกบัตร ซึ่งตกลงรับชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้า โดยผู้ถือบัตรมีหน้าที่ในการชำระเงินแก่ผู้ออกบัตรตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ และบางกรณีบัตรเครดิตสามารถนำไปเบิกเงินสดได้ด้วย สิ่งที่บัตร

เครดิตต้องมี คือ ชื่อผู้ออกบัตร ชื่อผู้ถือบัตร เดือนปีที่สามารถใช้บัตรได้ และเดือนปีที่บัตรหมดอายุ หมายเลขบัตร แถบแม่เหล็ก แถบลายเซ็นผู้ถือบัตร

บัตรเครดิตเป็นแผ่นพลาสติก รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 5.5 ซม. ยาว 8.5 ซม. หนาประมาณ 1 มม. ขอบทั้งสี่มนโค้งเล็กน้อย ด้านหน้าของบัตรจะมีชื่อ สัญลักษณ์ ของธนาคาร หรือสถาบันผู้ออกบัตร พิมพ์อยู่ในเนื้อเดียวกับบัตร ชูดลบออกไม่ได้และตัวบัตรจะมีการเคลือบ ด้วยกรรมวิธีพิเศษทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ด้านหน้าบัตรจะมีตัวเลขและอักษรรวม 3 บรรทัด บรรทัดแรกจะมีตัวเลข 4 กลุ่ม กลุ่มละ 4 ตัว รวมเป็น 16 ตัว ซึ่งก็คือหมายเลขบัตรเครดิต ถัดลงมา เป็นช่วงเวลาที่สามารถใช้บัตรได้ โดยจะมีตัวเลขบอกเฉพาะเดือน ปี ที่สามารถใช้บัตรได้ เช่น ตัวเลข 10/06 หมายถึงบัตรใช้ได้ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2549 เป็นต้นไป และเดือนปีที่บัตร หมดอายุ เช่น 10/09 ก็หมายถึงบัตรใช้ได้ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ.2552 จากนั้นถัดลงมาบรรทัด สุดท้ายเป็นชื่อผู้ถือบัตร

ตัวอักษรทั้ง 3 บรรทัดเป็นการพิมพ์นูน (Embossing) นอกจากนี้บางบัตรยังปรากฏ แถบเรืองแสง (Hologram) หรือบางบัตรจะมีรูปถ่ายผู้ถือบัตรพิมพ์ลงในบัตรด้วย เพื่อป้องกันการ ปลอมบัตรเครดิต ด้านหลังบัตรจะมีแถบแม่เหล็ก (Magnetic Stripe) ซึ่งเป็นแถบสีดำคาดอยู่ ส่วนบนของด้านหลังบัตร แถบแม่เหล็กจะมีความกว้างประมาณ 1 ซม. และจะมีการบรรจุข้อมูล (Encoding) ประเภทเดียวกับที่พิมพ์นูนด้านหน้าบัตรไว้

ถัดมาเป็นแถบลายมือชื่อผู้ถือบัตร (Signature Panel) ซึ่งเมื่อผู้เป็นเจ้าของบัตร ได้รับบัตรเครดิตแล้ว จะต้องเซ็นชื่อของตนเองลงในบัตรดังกล่าวนี้ทันที ก่อนที่จะนำไปใช้

2. ผู้ออกบัตร (Card Issuer) หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ผู้ออกบัตรหรือบริษัทผู้ออก บัตร (บริษัทผู้ออกบัตร เช่น บริษัทอเมริกันเอ็กซ์เพรส จำกัด บริษัทไดเนอร์สคลับ จำกัด เป็นต้น)

3. ผู้ถือบัตร หรือสมาชิกบัตร (Card Holder) หมายถึง ผู้ถือบัตรเครดิตตามผู้ออก บัตรออกให้และมีสิทธินำไปใช้ซื้อสินค้าและบริการได้

4. ผู้รับบัตร (Card Recipient) หมายถึงร้านค้า โรงแรม หรือสถานบริการต่าง ๆ ที่มี ข้อตกลงกับธนาคารหรือผู้ออกบัตรว่า ยินยอมรับบัตรเครดิตแทนการชำระเงินสดจากลูกค้าผู้ถือ บัตรที่เข้ามาซื้อสินค้าหรือรับบริการ

5. ธนาคารคู่สัญญา หมายถึงธนาคารอื่นที่มีใช้ธนาคารผู้ออกบัตรแต่เป็นธนาคารที่ให้ สัญญากับผู้ออกบัตรว่า จะยอมรับเป็นผู้ชำระเงินให้กับเจ้าของร้านค้า หรือสถานบริการที่นำ Sales Slip มาเรียกเก็บเงินแทนไปก่อนและธนาคารคู่สัญญานี้ จะเรียกเก็บเงินจากธนาคารหรือ บริษัทที่เป็นผู้ออกบัตรในภายหลัง

6. ใบบันทึกการขาย (SALES SLIP) หรือ SLIP หมายถึง หลักฐานที่แสดงการซื้อขายหรือบริการในแต่ละครั้ง ในเอกสาร SALES SLIP นี้จะปรากฏชื่อร้านค้า จำนวนเงิน รหัสอนุมัติจากธนาคาร (ในกรณีที่ต้องขออนุมัติ) และลายเซ็นของผู้ถือบัตรเป็นสำคัญ

7. วงเงินอนุมัติ หมายถึง จำนวนเงินสูงสุดที่ผู้ถือบัตรสามารถใช้ได้ โดยผู้ออกบัตรจะเป็นผู้แจ้งให้ทราบว่า ผู้ถือบัตรสามารถใช้ชำระราคาหรือบริการได้เป็นจำนวนเงินเท่าไร เช่น วงเงินอนุมัติ 20,000 บาท ก็หมายความว่าผู้ถือบัตรสามารถใช้จ่ายได้เรื่อย ๆ จนครบ 20,000 บาทภายในรอบบัญชีและเมื่อผู้ถือบัตรได้ใช้ชำระราคาให้ผู้ออกบัตรแล้ว วงเงินอนุมัติจะไปตั้งต้นใหม่ที่ 20,000 บาทอีก

8. เบี้ยปรับ หมายถึง ดอกเบี้ยและเงินค่าปรับที่ผู้ออกบัตรเครดิตเรียกเก็บกับผู้ถือบัตร โดยนับตั้งแต่วันที่ผิดนัด ตามที่กำหนดไว้ในใบแจ้งหนี้

9. รอบบัญชี หมายถึง ระยะเวลาของการรวบรวมการใช้บัตรเครดิตของผู้ถือบัตรซึ่งผู้ออกบัตรเป็นผู้กำหนด โดยปกติแล้ว 1 รอบคือประมาณ 1 เดือน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับผู้ออกบัตรว่าจะกำหนดรอบบัญชีเป็นอย่างไร เช่น อาจกำหนดรอบบัญชีเป็น 5 ม.ค. - 5 ก.พ. ก็ได้ ทั้งนี้ไม่มีรอบบัญชีที่ตายตัว

10. ใบแจ้งหนี้ (Debit Note) คือเอกสารแสดงรายละเอียดที่ผู้ออกบัตรทำขึ้นและส่งให้ผู้ถือบัตรเพื่อทราบรายการใช้บัตรและจำนวนหนี้ในแต่ละรอบบัญชี ให้ผู้ถือบัตรเห็นว่า ในรอบบัญชีนั้น ๆ ผู้ถือบัตรได้ใช้จ่ายอะไรไปบ้าง ราคาเท่าไร เมื่อไร ที่ใด เพื่อให้ลูกค้าผู้ถือบัตรทำการตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ และจะต้องชำระเงินให้กับผู้ออกบัตรตามวันเวลาที่กำหนด ใบแจ้งหนี้นี้ธนาคารจะส่งให้ผู้ถือบัตรรอบบัญชีละ 1 ครั้ง

11. ระยะเวลาปลอดหนี้ เมื่อผู้ถือบัตรใช้บัตรเครดิตซื้อสินค้าแล้ว จะมีช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ผู้ถือบัตรยังไม่ต้องชำระราคา จนกว่าจะได้รับใบแจ้งหนี้จากผู้ออกบัตรเครดิต ช่วงนี้เป็นช่วงที่ผู้ออกบัตรรวบรวมรายการการใช้บัตรและออกใบแจ้งหนี้ให้ลูกค้าทราบ ถือว่าผู้ถือบัตรได้กำไร

ประวัติความเป็นมาของบัตรเครดิต

ปี ค.ศ.1914 (พ.ศ.2457) ประเทศสหรัฐอเมริกาได้คิดค้นและนำบัตรเครดิตมาใช้เป็นประเทศแรก โดยบริษัท เยนเนอรัลปีโตรเลียมคอร์ปอเรชั่น ออฟแคลิฟอร์เนีย (ปัจจุบันคือ บริษัท โมบิลออยล์) ได้ออกบัตรเครดิตชนิดหนึ่งให้แก่พนักงานของบริษัทและลูกค้าของตนบางรายที่ได้เลือกสรรแล้ว ให้ใช้บัตรดังกล่าวแทนเงินสดได้ โดยสามารถนำไปใช้ชำระค่าน้ำมันเชื้อเพลิง แต่

ใช้ได้เฉพาะในกลุ่มของตนเองเท่านั้น นำไปใช้กับบุคคลอื่นไม่ได้ และบัตรเครดิตฉบับแรกนี้ มีลักษณะเป็นเหรียญโลหะ

ครั้งต่อมาในปี ค.ศ.1920 (พ.ศ.2463) บริษัทจำหน่ายน้ำมัน ก็ได้ออกบัตรในทำนองนี้ ให้แก่ลูกค้าเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก (Courtesy Card) สำหรับลูกค้าที่ใช้บริการ ภายหลังได้จัดตั้งหน่วยงานกลางขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนในการติดตามเก็บเงินจากลูกค้าให้กับบริษัทน้ำมันทุกบริษัท และให้เป็นผู้ออกบัตรที่จะใช้ในธุรกิจการจำหน่ายน้ำมัน

ในปี ค.ศ.1950 (พ.ศ.2493) นายแฟรงค์ แมคนามารา (Frank McNamara) นักธุรกิจชาวนิวยอร์ก และนายราล์ฟ ชไนเดอร์ (Ralph Schneider) ทนายความที่ปรึกษาได้จัดตั้งบริษัท ไดเนอร์สคลับ (Diners Club) ออกบัตรเครดิต Diners Club เพื่อใช้ในการซื้อสินค้าและบริการ ฯลฯ แทนการชำระด้วยเงิน ปรากฏว่าบัตรดังกล่าวได้รับความนิยมแพร่หลายเป็นที่รู้จักกันในรูปแบบของ "บัตรเครดิตเอนกประสงค์" (All Purposes Credit Card)

ปี ค.ศ. 1951 (พ.ศ.2494) ธนาคารแฟรงคลิน เนชั่นแนล (Franklin National Bank) ซึ่งถือว่าเป็นธนาคารแห่งแรกได้เข้ามาดำเนินธุรกิจบัตรเครดิต แต่ต้องประสบกับปัญหาการถูกปลอมบัตรเครดิต ทำให้ธนาคารได้รับความเสียหายอย่างมาก

ต่อมาในปี ค.ศ.1958 (พ.ศ.2501) บริษัท อเมริกัน เอ็กซ์เพรส (American Express) ได้ออกบัตรเครดิตเพื่อการเดินทางและรับรองโดยใช้ชื่อว่า บัตรอเมริกัน เอ็กซ์เพรส มีการเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ถือบัตรเป็นรายปี และเก็บค่าธรรมเนียมในการเป็นร้านค้ารับบัตรเครดิตในอัตราส่วนตามราคาสินค้าและบริการ บัตรนี้ได้มีวิวัฒนาการขึ้นเรื่อย ๆ จนปัจจุบันแพร่หลายไปยังทวีปยุโรป เอเชีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา

ในปี ค.ศ.1969 (พ.ศ.2512) ธนาคารหลายแห่งได้ร่วมกันทำธุรกิจบัตรโดยใช้ชื่อว่า มาสเตอร์ชาร์จ (Master Charge) ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ.1983 (พ.ศ.2526) เปลี่ยนชื่อเรียกเป็น มาสเตอร์การ์ด (Master Card) และได้ใช้ชื่อนี้มาตลอดจนถึงปัจจุบัน

ประวัติบัตรเครดิตในประเทศไทย

ประเทศไทยเริ่มมีการใช้บัตรเครดิตครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2512 (ค.ศ.1969) ผู้ออกบัตรคือ บริษัทไดเนอร์ส คลับ (ประเทศไทย) จำกัด แต่ไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร เพราะผู้ถือบัตรส่วนใหญ่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะผู้บริหารระดับสูงไม่กี่คน

ปี พ.ศ.2513 (ค.ศ.1970) ธนาคารแห่งอเมริกา (Bank of America) ได้นำบัตรเครดิตต่างประเทศ ที่เรียกว่า Bank Americard หรือที่รู้จักกันในขณะนี้ว่า วิซ่า (Visa) เข้ามาใช้ในประเทศไทย

ปี พ.ศ.2515 (ค.ศ.1972) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ได้ร่วมกับธนาคารศรีนคร จำกัด ออกบัตรชื่อ "บัตรเครดิตเอนกประสงค์" ซึ่งถือว่าเป็นบัตรเครดิตบัตรแรกที่เป็นของคนไทย โดยธนาคารของไทยเป็นผู้ออก

ปี พ.ศ.2517 (ค.ศ.1974) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ได้รับสิทธิให้เป็นตัวแทน (Franchisee) ในการออกบัตร มาสเตอร์การ์ด (Master Card) ซึ่งเป็นบัตรเครดิตต่างประเทศ ให้เผยแพร่ในประเทศไทย

ปี พ.ศ.2521 (ค.ศ.1978) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ได้ออกบัตรเครดิตของตนเอง เรียกชื่อว่า บัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย และในขณะเดียวกัน ธนาคารศรีนคร จำกัด ก็ได้ออกบัตรเครดิตที่มีชื่อเรียกว่า "บัตรเอนกประสงค์ ธนาคารศรีนคร" ซึ่งถือว่าเป็นการเริ่มต้นการแข่งขันการทำธุรกิจบัตรเครดิตขึ้นในประเทศไทย

ปี พ.ศ.2522 (ค.ศ.1979) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ได้เข้าเป็นสมาชิกของ วิซ่าอินเตอร์เนชั่นแนล (Visa International) และเป็นผู้ได้รับสิทธิในการเป็นผู้แทน (Franchisee) ออกบัตรเครดิต วิซ่า (Visa) ในประเทศไทย

ปี พ.ศ.2524 (ค.ศ.1981) บริษัท ซี ทัวร์ จำกัด (Sea Tour Co., Ltd.) ตกลงร่วมกับบริษัท อเมริกัน เอ็กซ์เพรส จำกัด โดยมีธนาคารกรุงเทพ จำกัด ร่วมทุนกันตั้ง บริษัทอเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด (American Express (Thailand) Co.,Ltd.) ออกบัตรเครดิต อเมริกันเอ็กซ์เพรส ปรากฏว่า บัตรเครดิต ได้รับความนิยมแพร่หลายเป็นอย่างมาก มีการประมาณการว่า ในปี พ.ศ.2536 มีผู้ถือบัตรเครดิตทั้งบัตรในประเทศและบัตรเครดิตระหว่างประเทศมากกว่า 1.7 ล้านใบ

ปริมาณการใช้บัตรเครดิต

ในปี พ.ศ. 2540 มีจำนวนบัตรเครดิตทั้งสิ้น 2,010,215 ใบ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2539 คิดเป็นร้อยละ 19.6 โดยแยกเป็นบัตรธนาคารพาณิชย์ไทย 1,484,001 ใบ ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2539 ถึง 2.02% ทั้งนี้เพราะธนาคารไทยจำกัดการออกบัตรเครดิต และมีการตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอมีบัตรเครดิตเข้มงวดยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันมีบัตรเครดิตที่ครบกำหนดแต่ลูกค้า

ไม่ต่ออายุ เพราะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เข้มงวดขึ้น ส่วนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมียอดผู้ถือบัตร 526,214 ใบเพิ่มขึ้น 15.16%

สำหรับปริมาณการใช้บัตรเครดิตในปี พ.ศ.2540 นั้นมีมูลค่าทั้งสิ้น 149,392 ล้านบาท ลดลง 0.12% เป็นปริมาณการใช้ในประเทศ 138,451 ล้านบาท โดยคนไทยใช้ 100,278 ล้านบาท ปริมาณการใช้ลดลง 3.34% แต่ยอดการใช้ผ่านบัตรเครดิตของชาวต่างประเทศในไทยทั้งสิ้น 38,171 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 19.92%

ส่วนปริมาณการใช้บัตรเครดิตของคนไทยในต่างประเทศมีทั้งสิ้น 10,941 ล้านบาท ลดลงจากปี พ.ศ.2539 คิดเป็น 21.79% ทั้งนี้เป็นผลมาจากค่าเงินบาทอ่อนตัวลง แต่หากรวมการใช้บัตรเครดิตของคนไทยทั้งหมด จะเป็นจำนวนถึง 111,219 ล้านบาท ลดลงจากปี พ.ศ.2539 ถึง 5.53% ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว (สุรเชษฐ ชีรวินิจ, 2541, น. 6-10)

และจำนวนการใช้บัตรเครดิต ในประเทศไทย สํารวจถึงจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2549 พบว่ามีจำนวนบัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคารของประเทศไทย 3.94 ล้านบัตร บัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคารต่างชาติ 1.08 ล้านบัตร และบัตรเครดิตที่ออกโดยสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 5.1 ล้านบัตร ยอดใช้จ่าย 63,184.62 ล้านบาท (เฉพาะเดือนมีนาคม 2549) (www.positioning, 2007)

ข้อมูลจากศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด ระบุว่า ธุรกิจบัตรเครดิตในช่วงไตรมาส 2 ของปี 2549 ยังคงมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณ บัตรเครดิตทั้งระบบอยู่ที่ 10,481,460 บัตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่มีจำนวนบัตรอยู่ที่ 8,896,235 บัตร หรือคิดเป็นอัตราเพิ่ม 14.37% แต่ลดลงเล็กน้อยจากที่ขยายตัว 15.15% ในปี 2548 ขณะที่ปริมาณการใช้ผ่านบัตรเครดิตยังคงมีอัตราการขยายตัวต่อเนื่อง โดยในไตรมาส 2 ปี 2549 มีมูลค่า 153,562 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัว 17.82% จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน โดยเพิ่มขึ้นจากที่ขยายตัว 14.95% ในปี 2548

นอกจากบัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคารหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตแล้วยังมีห้างสรรพสินค้าหลาย ๆ แห่งทำการออกบัตรเครดิตด้วยเพื่อให้ใช้ซื้อสินค้าและบริการเฉพาะในกิจการของห้างสรรพสินค้า หรือสาขาของตน เรียกว่า บัตรเครดิตห้างสรรพสินค้า (Department Store Card) โดยเป็นบัตรที่ทางห้างออกให้กับผู้ที่ เป็นสมาชิกของห้าง บัตรนี้จะไม่มีการเก็บค่าสมาชิกแรกเข้าหรือค่าสมาชิกรายปี บัตรประเภทนี้ผู้ถือบัตรของห้างฯ สามารถนำบัตรไปซื้อสินค้าหรือบริการจากห้างฯ ได้ เช่นบัตรห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล บัตรห้างสรรพสินค้า ไซโก้ เป็นต้น

บัตรประเภทนี้กำลังลดน้อยลงไป เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับสิทธิเป็นตัวแทนออกบัตรนั้น ได้เข้าไปดำเนินการออกบัตรให้กับห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ แทน โดยนำเอาชื่อสัญลักษณ์ของห้างสรรพสินค้านั้น ๆ พิมพ์ลงบนบัตรเครดิตแทน ธนาคารผู้ทำหน้าที่ออกบัตรจะรับหน้าที่ชำระเงินแทนผู้ถือบัตรเครดิตของห้างไปก่อนเมื่อทางห้างส่ง Sales Slip ไปเรียกเก็บเงินจากธนาคาร จากนั้นธนาคารผู้ออกบัตรจะเรียกเก็บเงินกับผู้ถือบัตรในภายหลัง ทั้งนี้ ธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียม [Discount Fee] จากห้างสรรพสินค้าเล็กน้อย ทำให้ห้างสรรพสินค้าสามารถลดค่าใช้จ่ายในการออกบัตรและความรับผิดชอบลงไปได้มาก

ในปัจจุบันบัตรอิออน (AEON) บัตร AIG Credit Card (ในเครือบริษัทประกันชีวิต AIA) บัตร EASY BUY บัตร GE Capital มีใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย บัตรเหล่านี้ไม่ได้ออกโดยธนาคาร แต่ออกโดยบริษัทที่เรียกว่า non-banking บัตรประเภทนี้ออกให้เพื่อใช้ในการผ่อนชำระสินค้า ผู้ถือบัตรมีรายได้ขั้นต่ำเพียงเดือนละ 7000.-บาท ขึ้นไปก็สามารถทำบัตรได้ จึงเป็นที่นิยมในกลุ่มผู้มีรายได้ไม่สูงมาก และประกอบกับเงื่อนไขการอนุมัติที่ไม่อิงกฎเกณฑ์มากนัก เมื่อเทียบกับบัตรเครดิตที่ออกให้โดยธนาคาร (เวคิน จินตวลี และ กำพร ปฐมพร, ม.ป.ป., น. 30) นอกจากนี้ยังมีบัตรบางประเภทที่สามารถเบิกเงินสดได้ด้วย แต่ผู้ถือบัตรต้องมีรายได้ขั้นต่ำ 15,000 บาทขึ้นไป เช่นเดียวกับการทำบัตรเครดิตของธนาคาร

ประเภทของบัตรเครดิต

บัตรเครดิตที่ใช้ปัจจุบันแยกออกตามลักษณะการใช้บัตร ดังนี้

1. เครดิตการ์ด ธนาคารผู้ออกบัตรเป็นผู้กำหนดวงเงินใช้จ่ายโดยเบิกเงินสดได้ส่วนหนึ่งและใช้ซื้อสินค้าอีกส่วนหนึ่ง แล้วชำระตามเวลาที่กำหนดโดยไม่เสียดอกเบี้ย หากชำระหลังครบกำหนด หรือมีเงื่อนไขผ่อนชำระครั้งละ 5-10% จะเสียดอกเบี้ยตามอัตราที่สถาบันผู้ออกบัตรนั้นประกาศ ตัวอย่างบัตรกลุ่มนี้ได้แก่ มาสเตอร์การ์ด วีซ่าการ์ด และบัตรเครดิตภายในประเทศ
2. ชาร์จการ์ด เป็นบัตรที่ไม่กำหนดวงเงินใช้จ่าย แต่เวลาชำระเงินต้องชำระเต็มวงเงินที่ใช้ไปตามกำหนด ถ้าชำระล่าช้าจะต้องชำระค่าปรับและอาจถูกยกเลิกได้ง่าย ๆ บัตรชาร์จการ์ดจะเน้นการตอบสนองความต้องการด้านการท่องเที่ยว และการบันเทิงเป็นหลัก เช่น บัตรไดเนอร์สการ์ด อเมริกันเอ็กซ์เพรส

3. เดบิตการ์ด เป็นบัตรที่ใช้ชำระเงินค่าสินค้า เช่น บัตร ATM ที่ใช้รูดบัตรผ่านระบบการโอนเงิน ณ จุดขาย หรือบัตรที่ห้างต่าง ๆ ออกมาใช้ซื้อสินค้าของห้างนั้น ๆ เช่น บัตรเซ็นทรัลแมคโคร พาด้า เวลโก้ ฯลฯ (นายแบงค์ (บาท), 2538, น. 12-13)

บัตรเครดิตที่ออกใช้ในปัจจุบัน

1. บัตรเครดิตในประเทศ (Local Credit Card) หมายถึงบัตรเครดิตที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเป็นผู้ออก และผู้ถือบัตรเครดิตสามารถนำไปใช้ได้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น เช่น บัตรเครดิตธนาคารทหารไทย บัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย บัตรเครดิตธนาคารกรุงเทพ บัตรเครดิตธนาคารกรุงไทย นอกจากนี้บัตรเครดิตอาจออกโดยห้างสรรพสินค้า (ซึ่งอาจใช้ฐานเครือข่ายเงินทุนต่างประเทศ) เช่น บัตรเครดิตของห้างเซ็นทรัล บิ๊กซี พาด้า โลตัส เป็นต้น โรงพยาบาลเอกชน โรงแรมหรือสถาบันการเงิน อาจออกบัตรเครดิตให้ลูกค้าด้วยเช่นกัน เพื่อให้เครดิตแก่ลูกค้าที่สมควรเป็นสมาชิกเท่านั้นและสามารถใช้ได้เฉพาะสถานที่ที่ผู้ออกบัตรกำหนดเท่านั้น

2. บัตรเครดิตระหว่างประเทศ (International Credit Card) เป็นบัตรเครดิตที่สามารถใช้ได้ทั่วโลก เช่น บัตรวีซ่า บัตรมาสเตอร์การ์ด บัตรเครดิตอเมริกันเอ็กซ์เพรส บัตรเครดิตไดเนอร์คลับ บัตรเอมวีซี บัตรเจซีบี ซึ่งบัตรเครดิตเหล่านี้เป็นบัตรที่บริษัทเป็นผู้ออกบัตรเอง อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ในประเทศไทยก็เป็นผู้ออกบัตรเหล่านี้ด้วย โดยออกในฐานะที่เป็นผู้ได้รับสิทธิ (Franchisee) ในการออกบัตร ดังที่เราเข้าใจกัน เช่น บัตรวีซ่าธนาคารกสิกรไทย บัตรวีซ่าธนาคารกรุงเทพ บัตรวีซ่าธนาคารทหารไทย ก็หมายถึงบัตรวีซ่าที่ธนาคารดังกล่าวได้รับสิทธิในการออกให้แก่ลูกค้า และสามารถนำไปใช้ได้ทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีบัตรเครดิตของต่างประเทศที่นิยมใช้แพร่หลายในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยซึ่งสามารถใช้เบิกเงินสดและซื้อสินค้าเงินผ่อนที่รู้จักกันดี เช่น บัตรอีออน (ค่ายญี่ปุ่น) บัตรอีซีบาย บัตรเพริสท์ช้อย (ค่าย จี.อี.) ควิกแคช (สาขาย่อยของ จี.อี.ค่ายอเมริกา) (ราชันย์ วิเศษโกสิน, 2546, น. 17-18)

ความสำคัญและประโยชน์ของบัตรเครดิต (Credit Card Benefit)

บัตรเครดิตมีการเพิ่มปริมาณการใช้มากขึ้นในปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากธุรกิจบัตรเครดิตสร้างผลกำไรให้กับธนาคารและสถาบันที่เป็นผู้ออกบัตรเครดิตที่ถือว่าเป็นรายได้ค่อนข้างสูง ในแต่ละครั้งที่ใช้บัตรเครดิต ธนาคารหรือผู้ออกบัตรจะได้รับเงินจากร้านค้าในอัตราร้อยละ 1.5-3 และ

ค่าธรรมเนียมการมีบัตรเครดิตที่ผู้ถือบัตรเครดิตจะต้องจ่ายให้กับผู้ออกบัตรเป็นรายปี ไปละ 700 - 8,000 บาท แต่ในปัจจุบันธนาคารผู้ออกบัตรหลายแห่งมักจะยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าวเพื่อเป็นการจูงใจลูกค้ามาทำบัตรเครดิต เนื่องจากมีผู้ออกบัตรเครดิตหลายราย จึงมีการแข่งขันกันโดยใช้กลยุทธ์ทางการตลาดมาดึงดูดลูกค้าให้ทำบัตรเครดิตกับหน่วยงานของตน บัตรเครดิตนั้นก็มีประโยชน์มากมายต่อผู้ถือบัตรและผู้ออกบัตร ซึ่งพอจะสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านความสะดวก (Convenience) ในการซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ผู้ถือบัตรไม่จำเป็นต้องเตรียมเงินมากเท่าราคาสินค้า แม้ในการซื้อบางครั้งที่ผู้ซื้อไม่อาจวางแผนไว้ก่อนล่วงหน้า แต่มีความจำเป็นต้องใช้หรืออยากได้ในขณะนั้นก็สามารถใช้บัตรนั้นซื้อสินค้าได้

2. สำหรับการเดินทาง (Traveling) ผู้ซื้อสามารถใช้แทนเงินจำนวนทั้งหมดที่ต้องจ่ายในระหว่างเดินทาง เช่น ค่าโรงแรมที่พัก ค่าอาหาร เป็นต้น การพกบัตรเครดิตทำให้สะดวกในการพกพา ต่างจากการพกเงินสด ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการสูญหายหรือถูกโจรกรรม

3. มีดอกเบี้ยในขณะยังไม่ถูกหักบัญชี (Earning Interest On Grace Period) ในการซื้อสินค้าหรือบริการ เมื่อมีการชำระราคาสินค้าหรือค่าบริการโดยบัตรเครดิตแล้ว ผู้ถือบัตรยังไม่ต้องชำระเงินให้ธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตรเครดิต ผู้ถือบัตรยังมีระยะเวลาช่วงหนึ่งที่จะรอให้ธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตรเครดิตส่งรายการมาแจ้งให้ทราบว่าผู้ถือบัตรจะต้องชำระราคาเท่าใดภายในวันใด ซึ่งเรียกว่ารอบบัญชี ในช่วงนี้เองผู้ถือบัตรจะได้ผลประโยชน์ที่เป็นดอกเบี้ยจากเงินฝากที่ยังไม่ต้องชำระราคาและอยู่ในระหว่างเรียกเก็บ

4. แสดงฐานะทางการเงินที่น่าเชื่อถือ (Financial Stability) ก่อนที่ธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตรจะออกบัตรเครดิตให้แก่ผู้ถือบัตรแต่ละคนนั้น ผู้ออกบัตรจะต้องตรวจสอบฐานะทางการเงินของผู้ยื่นขอบัตร หากเข้าหลักเกณฑ์ก็จะออกบัตรให้ผู้นั้น ซึ่งจะใช้ได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและความน่าเชื่อถือของผู้ขอบัตรแต่ละราย

5. ใช้แทนเงินสด (Cash Replacement) ในการซื้อสินค้าหรือบริการด้วยบัตรเครดิต เป็นการรับประกันจากธนาคารหรือสถาบันที่ออกบัตรเครดิตว่ายินดีที่จะชำระค่าสินค้าหรือบริการแทนผู้ถือบัตรไปก่อน และจะเรียกเก็บจากผู้ถือบัตรในภายหลัง ดังนั้นผู้ถือบัตรจึงสามารถซื้อสินค้าและบริการได้แม้ว่าจะไม่มีเงินสดติดตัวไปเลยก็ตาม

6. ปลอดภัย (Security) การใช้เงินสดจำนวนมาก ๆ ทำให้เป็นที่ล่อตาล่อใจพวกมิจฉาชีพ อาจโดนจี้ ปล้น ทำร้ายร่างกายหรือถูกขโมยได้ ดังนั้นการใช้บัตรเครดิตจึงปลอดภัยแม้ถูกโจรกรรมหรือสูญหายสามารถแจ้งอายัดได้

วงจรบัตรเครดิต

บัตรเครดิตแต่ละใบที่มีการใช้และการชำระค่าใช้บัตรจะมีวงจรดังนี้

1. ผู้ออกบัตร (Card Issuer)

หมายถึงธนาคารพาณิชย์ทั่วไปที่ออกบัตรเครดิตหรือบริษัทที่ออกบัตรเครดิต ผู้ออกบัตรเครดิตจะทำหน้าที่พิจารณาลูกค้าและออกบัตรเครดิตให้ เพื่อให้ลูกค้าของตนนำบัตรเครดิตไปใช้ซื้อสินค้าหรือบริการตามร้านค้าต่าง ๆ ซึ่งได้สมัครเป็นร้านค้าสมาชิกกับบัตรเครดิตกับธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตร ผู้ออกบัตรจะเป็นผู้ชำระราคาให้กับร้านค้าไปก่อน โดยจะชำระเมื่อร้านค้าผู้รับบัตรเครดิตนำ Sales Slip มาขึ้นเงิน แต่ถ้าเป็นการรับบัตรด้วยเครื่องอัตโนมัติ (E.D.C.) เงินจะเข้าบัญชีร้านค้าทันทีโดยไม่ต้องนำ Slip ไปขึ้นเงิน

2. ร้านค้าสมาชิกกับบัตรเครดิต (Card Recipient)

เมื่อผู้ประกอบการต้องการที่จะเป็นร้านค้าสมาชิกกับบัตรเครดิตของผู้ออกบัตรรายใด ก็จะต้องแจ้งความประสงค์กับผู้ออกบัตรรายนั้น หรือในขณะเดียวกันผู้ออกบัตรอาจจะมาติดต่อกับทางร้านเองเพื่อขอให้เป็นสมาชิกกับบัตรเครดิตก็ได้ เมื่อมีการตกลงกันแล้วก็จะมีการกรอกรายละเอียดในคำร้องหรือสัญญา โดยร้านค้าสัญญาว่าจะรับบัตรเครดิตจากลูกค้าที่ถือบัตรที่ออกโดยผู้ออกบัตรเพื่อชำระราคาสินค้าหรือบริการเท่านั้น ในขณะเดียวกันผู้ออกบัตรจะนำเครื่องรับบัตรเครดิตมามอบให้กับทางร้านค้า

3. ผู้ถือบัตรเครดิต (Card Holder)

ผู้ที่มีความประสงค์จะถือบัตรเครดิตของผู้ออกบัตรรายใดนั้น จะต้องยื่นความประสงค์และกรอกรายการตามแบบฟอร์มที่ผู้ออกบัตรกำหนดไว้ หรือผู้ออกบัตรเป็นผู้เสนอให้เอง เมื่อผู้ถือบัตรนำไปชำระราคาแล้ว ผู้ถือบัตรจะได้รับ Sales Slip ฉบับลูกค้าที่ได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน แล้วคอยรับใบแจ้งหนี้จากผู้ออกบัตร ให้ไปชำระเงินหรือนำเงินเข้าบัญชีเพื่อชำระหนี้ให้กับผู้ออกบัตรที่ได้ชำระเงินให้ร้านค้าแทนไปก่อนแล้ว

สรุปได้ว่า วงจรบัตรเครดิตนั้น เกิดขึ้นเมื่อผู้ถือบัตรเครดิตนำบัตรเครดิตไปใช้กับร้านค้าสมาชิกกับบัตรเครดิต จากนั้นร้านค้าก็เรียกเก็บเงินจากผู้ออกบัตร แล้วผู้ออกบัตรจึงมาเรียกเก็บเงินกับผู้ถือบัตรอีกทอดหนึ่ง

ประเภทของการทุจริตบัตรเครดิต

1. บัตรขโมย (Stolen Card) หรือบัตรหาย (Lost Card) คือการขโมยบัตรของผู้อื่น หรือเก็บบัตรของผู้คนที่ลืมทิ้งไว้ หรือสูญหาย แล้วนำไปใช้โดยผู้ที่เอาไปใช้นั้นแสดงตนว่าเป็นผู้มีชื่อตามบัตรดังกล่าว วิธีขโมยอีกวิธีคือ การขโมยโดยอาศัยช่องทางของการนำส่งบัตรเครดิตทางไปรษณีย์ จากการที่ผู้ออกบัตรจะส่งบัตรเครดิตทางไปรษณีย์ไปยังที่ทำงานของผู้ถือบัตร พนักงานในบริษัท หรือบุรุษไปรษณีย์อาจนำบัตรไปขายหรือใช้วิธีเซ็นชื่อหลังบัตรแล้วนำบัตรไปใช้อย่างสบายใจ จนกว่าจะถึงรอบระยะเวลาในการเรียกเก็บเงินจึงหยุดใช้ เจ้าของบัตรจึงได้รู้ว่าบัตรเครดิตของตนถูกขโมยไปใช้

2. บัตรปลอม (Counterfeit Card) เป็นการทำบัตรปลอมขึ้นทั้งใบ คือทำขึ้นเพื่อให้เหมือนบัตรที่แท้จริงทุกประการ การปลอมบัตรต้องใช้ความชำนาญและเทคโนโลยีเข้าช่วย ซึ่งจะต้องมีการปลอมรหัสที่อยู่ในแถบแม่เหล็ก และที่สำคัญก็คือ ผู้ปลอมต้องมีข้อมูลบัตรของผู้ที่จะถูกปลอมด้วย ซึ่งมักจะหาข้อมูลจากพนักงานโรงแรม ภัตตาคาร ร้านค้า โดยวิธีการสร้างความสนิทสนมกับพนักงานหรือใช้วิธีการซื้อ

3. บัตรแปลงข้อมูลจากบัตรจริง (Altered Card) เป็นการเอาบัตรของตนเองที่หมดอายุแล้ว หรือเอาบัตรของผู้อื่นไม่ว่าจะได้มาจากการขโมยหรือเก็บตกได้ นำมาเปลี่ยนแปลงข้อมูลด้วยวิธีการรีดความร้อนลงบนบัตรให้ข้อมูลที่เป็นตัวนูนเรียบลง จากนั้นก็ทำการปั๊มข้อมูลบัตรที่ต้องการจะใช้ (ข้อมูลบัตรของผู้คนที่ยังใช้ได้อยู่) ลงไปในบัตรซึ่งเรียกว่า Re - Embossed หรือมีการบันทึกรหัสแม่เหล็กของผู้คนลงในแถบแม่เหล็ก ซึ่งเรียกว่า Re - Embossed Card และแถบลายเซ็นหลังบัตรนั้นก็จะถูกเปลี่ยนแปลงด้วย โดยการขีดแถบลายเซ็นเก่าออก แล้วใช้สติกเกอร์กระดาษเลียนแบบแถบลายเซ็นเก่ามาปิดทับลงไป จากนั้นเซ็นชื่อใหม่ลงไปเพื่อให้ลายเซ็นสอดคล้องกับชื่อด้านหลังบัตรที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่แล้ว

4. บัตรพลาสติกขาว (White Plastic Card) พวกคนร้ายจะนำพลาสติกธรรมดาสีขาวและความหนาเท่ากับบัตรเครดิตจริง ๆ ซึ่งหาได้ง่ายในท้องตลาด เอามาตัดให้มีสัดส่วนเท่ากับบัตรจริง จากนั้นก็เอาข้อมูลที่ปรากฏอยู่ที่ด้านหลังบัตรของเจ้าของบัตรที่แท้จริงที่กลุ่มคนร้ายเหล่านี้หาซื้อจากร้านค้า ห้างสรรพสินค้า หรือตามโรงแรมต่าง ๆ โดยการถ่ายเอกสาร Sales Slip ให้ จากนั้นก็เอาข้อมูลบัตรจริงมาปั๊มลงในบัตรพลาสติกขาว แล้วเอาไปใช้ตามร้านค้าต่าง ๆ ที่เป็นพวกเดียวกับคนร้าย

5. การปลอมเอกสารในการสมัครเป็นผู้ถือบัตร (Fraudulent Application) กลุ่มมิจฉาชีพจะใช้เล่ห์เหลี่ยมหลอกลวงผู้ออกบัตร ด้วยวิธีการปลอมบัตรประจำตัวประชาชน หรือปลอมสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ใดผู้หนึ่ง จากนั้นก็ไปเข้าบ้านพักและให้ที่อยู่กับผู้ออกบัตร เมื่อมีการอนุมัติบัตรแล้ว กลุ่มมิจฉาชีพก็จะนำบัตรประจำตัวประชาชนปลอมไปรับ แล้วนำบัตรนั้นไปใช้อย่างสบาย

6. ผู้ถือบัตรทุจริตในการซื้อ (Credit Runaway) เป็นการทุจริตโดยผู้ถือบัตรเอง ใช้วิธีการทุจริตในการใช้บัตรเครดิต ซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเองมีวงเงินในการใช้บัตรเครดิต 20,000 บาท หรือ 50,000 บาท ในรอบบัญชี แต่มีการใช้เกินวงเงินไปมาก โดยผู้ถือบัตรจะขอทำบัตรเครดิตกับผู้ออกบัตรหลาย ๆ แห่ง เมื่อได้บัตรมาหลายใบแล้ว ก็จะนำไปซื้อสินค้าหรือบริการอย่างรวดเร็ว และพยายามหลีกเลี่ยงการซื้อที่ต้องขออนุมัติวงเงิน แล้วเอาสินค้าไปขายแลกเปลี่ยนเงินกลับมา เมื่อผู้ออกบัตรเรียกเก็บเงินก็ไม่ยอมชำระแล้วหลบหนี ผู้ออกบัตรก็ต้องฟ้องคดีแพ่ง หรือฟ้องล้มละลาย

พัฒนาการในการปลอมและโกงบัตรเครดิต

ประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา ในช่วงที่ประเทศไทยเริ่มมีการโกงบัตรเครดิตกันใหม่ ๆ การโกงในระยะเริ่มแรกนั้น เป็นการลักเอาบัตรเครดิตของผู้อื่น ซึ่งมักจะเป็นบัตรเครดิตของชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและที่พบมาก คือแถบจังหวัดทางภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาพักในโรงแรม หรือเกสต์เฮ้าส์และจะออกไปท่องเที่ยวธรรมชาติหรือชมป่า เจ้าของที่พักหรือมัคคุเทศก์จะแนะนำให้เอาสิ่งของมีค่าต่าง ๆ รวมทั้งบัตรเครดิตเก็บไว้ในห้องพักหรือฝากทางโรงแรมหรือเกสต์เฮ้าส์ที่ไว้ จากนั้นก็จะเข้าไปลักเอาบัตรเครดิตของนักท่องเที่ยวเหล่านี้ออกมาดูกับเครื่องรูดเอาเฉพาะข้อมูลเฉพาะด้านหน้าบัตรซึ่งมีหมายเลขบัตร ชื่อผู้ถือบัตร และระยะเวลาการใช้บัตร ทั้งนี้จะมีการรูดไว้หลายใบ แล้วเอาบัตรไปใส่คืนไว้ในกระเป๋าของนักท่องเที่ยวตามเดิมเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางกลับไปแล้ว คนที่ลักเหล่านี้ก็จะเอาไปบันทึกรายการขายที่รูดไว้แล้ว ไปรูดกับเครื่องรูดของร้านค้าต่าง ๆ ที่เป็นพรรคพวกของตนเองและได้ตกลงกันไว้ก่อนแล้ว ทำที่เป็นการซื้อขายกันจริงจากนั้นก็มีการปลอมลายเซ็นของเจ้าของบัตรลงใน Sales Slip ให้เจ้าของร้านค้าเอาฉบับธนาคารไปขึ้นเงินกับธนาคารได้เงินมาแบ่งกันตามส่วน ซึ่งอาจจะเป็น 50/50 หรือ 60/40 ก็แล้วแต่จะตกลงกัน

ประวัติของการก่ออาชญากรรมบัตรเครดิตในประเทศไทยนั้น เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อกลางปี 2528 ประเทศไทยได้กลายเป็นเป้าหมายของอาชญากรรมระดับนานาชาติ ซึ่งตั้งใจเข้ามาทำการ

ข้อโกงโดยการใช้บัตรเครดิต ตัวเลขและสถิติของการก่ออาชญากรรมบัตรเครดิตนี้ ได้เริ่มพุ่งขึ้นอย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่กี่เดือน แม้แต่บริษัทอเมริกันเอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด ก็ยอมรับว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นสูงมาก เพราะการก่ออาชญากรรมบัตรเครดิตทำได้ไม่ยาก และเหตุผลสำคัญของการก่ออาชญากรรมบัตรเครดิตก็คือ การแสวงหาผลกำไรอย่างง่าย ๆ และชาวสะอาดปราศจากความเจ็บปวดและรอยเลือดใด ๆ ทั้งสิ้น

ในปี พ.ศ.2529 บริษัท อเมริกันเอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด ได้รวบรวมตัวเลขความเสียหายที่เกิดจากการก่ออาชญากรรมบัตรเครดิตในประเทศไทยของบริษัทผู้ออกบัตรเครดิตคิดเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 500 ล้านบาท ซึ่งจำนวนเงินนี้เป็นเงินที่สูญเสียไปโดยไม่ได้คืนมาแต่อย่างใด

นอกจากความเสียหายที่เป็นตัวเงินดังกล่าวแล้ว ยังก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยในทางอ้อมอีกด้วย กล่าวคือ ทำให้มีการใช้บัตรเครดิตน้อยลง ปริมาณการซื้อขายและยอดเงินหมุนเวียนน้อยลงไปด้วย และที่สำคัญคือภาพพจน์ของประเทศเสียหายไปด้วย เพราะในช่วงนี้หลายประเทศเช่น เยอรมัน ออสเตรเลีย ได้มีการเตือนภัยนักท่องเที่ยวของตนให้ระวังการใช้บัตรเครดิตในประเทศไทยแล้ว

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2529-2533 การประกอบอาชญากรรมทางบัตรเครดิต ค่อนข้างหนักไปทางลักบัตรเครดิตไปใช้ ซึ่งมักก่อเหตุกับนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยใจกรรมบัตรเครดิตขณะเข้าพักตามเกสต์เฮาส์ต่าง ๆ ในเมืองเชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต และในย่านถนนข้าวสาร บางลำพู โดยแนะนำนักท่องเที่ยวให้ฝากบัตรเครดิตไว้กับเกสต์เฮาส์ อ้างว่าการนำติดตัวไปไม่ปลอดภัย จากนั้นจึงแอบลักเอาไปรูดกับร้านค้าที่เป็นพรรคพวกของตนเอง แล้วรีบเอามาคืนที่เดิม ต่อมาวิธีเดิมไม่ได้ผลจึงเปลี่ยนวิธีโกงใหม่ วิธีนี้จะมีหญิงหรือชายบริการต่าง ๆ ให้ความร่วมมือในการขโมย และนำไปหลอกใช้กับร้านค้าต่าง ๆ แล้วเอากลับมาคืนโดยที่เจ้าของไม่รู้ตัว แก๊งค์ลักบัตรเครดิตเหล่านี้มีการจับกุมได้หลายราย ซึ่งแก๊งค์เหล่านี้ก็คือแก๊งค์มอมยาสลับนักท่องเที่ยวนั่นเอง พวกนี้จะขโมยเช็คเดินทางไปปลอมลายเซ็นเบิกเงิน และมีเครือข่ายอยู่ในฮ่องกง

นอกจากการลักบัตรเครดิตจากนักท่องเที่ยวดังกล่าวแล้วยังมีการลักบัตรเครดิตที่ส่งให้ลูกค้าทางไปรษณีย์อีกด้วย โดยพนักงานไปรษณีย์ทุจริตลักเอาไประหว่างนำส่งให้ผู้ถือบัตร วิธีการนี้มักมีชุกชุมในย่านพระโขนง สุขุมวิท ซึ่งเป็นย่านที่มีชาวต่างประเทศอาศัยอยู่มาก บัตรที่ลักนั้นส่วนใหญ่เป็นบัตรต่างประเทศ เมื่อลักได้แล้วก็จะนำไปขายให้พวกนายทุน

พฤติกรรมในช่วงปี พ.ศ.2533-2537 กลุ่มคนร้ายได้หันมาใช้วิธีการทำบัตรพลาสติกขาวแทน เพราะเห็นว่าเป็นวิธีการที่ง่ายและสามารถทำเงินได้มากกว่า เพียงแต่ใช้วิธีที่เข้าใจ

แหล่งที่ใช้บัตรมากขึ้นเช่น ภัตตาคาร ร้านค้า และโรงแรมต่างๆ พวกนี้จะขอซื้อสำเนา Sales Slip ที่ลูกค้ามาใช้บัตรกับทางร้านดังกล่าวแล้ว ซึ่งก็จะได้ข้อมูลด้านหน้าบัตรเครดิต อันได้แก่ชื่อผู้ถือบัตร หมายเลขบัตรและระยะเวลาการใช้บัตรได้ ในขณะนั้นมีการซื้อขายกันในราคาประมาณ 1,000 บาท ต่อใบ และจากข้อมูลอันนี้ คนร้ายก็เอาบัตรพลาสติกขาวด้วยการปั๊มเงิน ซึ่งก็จะปรากฏด้านหน้าของตัวบัตร แล้วก็เอาบัตรพลาสติกขาวนี้ออกจำหน่ายทั่วไปในราคาใบละประมาณ 5,000 บาท คนร้ายจะทำสักกี่ใบก็ได้ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ได้มา และจำนวนลูกค้าที่จะซื้อบัตรพลาสติกขาวไปใช้

พฤติกรรมในช่วงปี พ.ศ.2537-2539 เมื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนา คนร้ายได้เปลี่ยนวิธีการโกงไปสู่การปลอมบัตรทั้งใบ โดยปลอมให้เหมือนกับต้นแบบทั้งนี้โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งเดียวกับบัตรพลาสติกขาว กลุ่มคนร้ายจะใช้วิธีร่วมกับร้านค้าก็ได้หรือจะใช้วิธีหลอกร้านค้าก็ได้ในการใช้บัตรเครดิตปลอมของคนร้ายก็ใช้วิธีการแสดงตนเป็นผู้ถือบัตรซึ่งมีชื่อตามบัตรเมื่อร้านค้าได้รับบัตรเครดิตก็จะโทรศัพท์ขออนุมัติวงเงินกับผู้ออกบัตรหรือธนาคารผู้ออกบัตร ธนาคารจะทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ถือบัตรจริง การใช้บัตรจึงผ่านวันเสียแต่ที่ผู้ใช้บัตรเครดิตผู้ใช้บัตรเครดิตจะมีพิกจณร้านค้าจับได้เสียก่อนซึ่งอาจจะเป็นการปลอมได้ไม่เหมือนหรือการซื้อมีพิกจ หรือผู้อนุมัติวงเงินสงสัยเสียก่อน การใช้บัตรเครดิตปลอมจึงไม่เป็นผล

พฤติกรรมในช่วง พ.ศ.2539 ถึงปัจจุบัน ปรากฏว่าบัตรเครดิตปลอมในลักษณะนี้มีการแพร่หลายมากขึ้น ทำให้ผู้ออกบัตรต้องเร่งพัฒนายิ่งขึ้นเพื่อหนีการปลอมแปลงของคนร้ายในที่สุดก็มีการคิดค้นวิธีใหม่ โดยให้มีรหัสแม่เหล็กประจำตัวผู้ถือบัตรบรรจุลงในบัตรใบนั้น และการรับบัตรเครดิตของร้านค้าก็พัฒนาขึ้นโดยเอาเครื่อง E.D.C.เข้ามาใช้ด้วย โดยเครื่อง E.D.C. นี้เป็นเครื่องอ่านบัตรและพิมพ์รายการอัตโนมัติ เมื่อเอาบัตรที่มีรหัสแม่เหล็กสอดผ่านเครื่องนี้แล้วเครื่องจะอ่านข้อมูลในบัตรแล้วจะบันทึกข้อมูลลงในใบบันทึกการขาย และขออนุมัติวงเงินโดยอัตโนมัติในทันทีภายในไม่กี่วินาที ซึ่งหมายความว่าบัตรเครดิตที่นำมาใช้อย่างปลอดภัยมากระยะหนึ่ง แต่คนร้ายก็มีการทำรหัสแม่เหล็กปลอมขึ้นมาเช่นเดียวกัน โดยนำข้อมูลมาจากร้านค้าที่ร่วมกระบวนการ โดยยอมให้มีการต่อสายเครื่องรูดของร้านค้าเข้ากับเครื่องที่คนร้ายเตรียมมา จากนั้นจึงนำข้อมูลมาถอดรหัสและบันทึกลงในแถบแม่เหล็ก แล้วเอาไปปะติดไว้กับด้านหลังบัตรเครดิตปลอม ดังนั้นรหัสหลังบัตรเครดิตที่สร้างขึ้นใหม่ จึงเป็นรหัสเดียวกับบัตรเครดิตที่แท้จริงของลูกค้า ซึ่งมีทั้งชื่อ และหมายเลขบัตร ประสิทธิภาพในการใช้เหมือนกันทุกอย่าง

ช่องทางการทุจริตบัตรเครดิต

รูปแบบที่ร้านค้าหรือสถานบริการร่วมมือกับอาชญากร มีวิธีการหลายรูปแบบ ดังนี้

1. ร่วมมือกับอาชญากรผู้ลักับัตร ผู้ทำบัตรปลอมโดยวิธีพลาสติกขาว หรือ ปลอมบัตร โดยวิธีแบบเนียนคล้ายบัตรจริงแล้วแต่กรณี นำบัตรเครดิตดังกล่าวมาลงในใบบันทึกการขาย โดยไม่มีการซื้อขายสินค้าจริง แล้วให้ค่าตอบแทนแก่อาชญากรเป็นเงินสดหรือสินค้าที่มี ราคาต่ำกว่า จำนวนเงินในใบบันทึกการขาย

2. เมื่อสมาชิกบัตรนำบัตรเครดิตที่แท้จริงมาใช้ซื้อสินค้าหรือบริการ ร้านค้าหรือสถานบริการที่ไม่สุจริตจะรูดบัตรเครดิตนั้นลงในใบบันทึกการขายสินค้านั้น ครั้นหนึ่ง และรูดบัตรเครดิตนั้นซ้ำลงในใบบันทึกการขายฉบับอื่นอีกหลายฉบับเก็บไว้ จากนั้นจะปลอมลายมือชื่อของสมาชิกบัตรในใบบันทึกการขายที่รูดไว้ซ้ำเพื่อนำไปเรียกเก็บเงินจากธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตร โดยทำเป็นใบบันทึกการขายของร้านตนเองหรือของร้านค้า หรือสถานบริการอื่นที่ร่วมมือด้วย

3. ร้านค้าหรือสถานบริการที่จัดตั้งมาเพื่อฉ้อโกงโดยเฉพาะ กล่าวคือ ร้านค้าหรือสถานบริการนั้นจะสมัครเป็นผู้รับบัตรเครดิตกับธนาคาร หรือบริษัทผู้ออกบัตร เมื่อธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตรตกลงให้เป็นสมาชิกบัตรเครดิตแล้ว ร้านค้าหรือสถานบริการนั้นจะร่วมมือกับอาชญากรใช้วิธีการตามข้อ 1 หรือ 2 นำใบบันทึกการขายนั้นมาเรียกเก็บเงินจากธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตร เมื่อได้เงินจำนวนมากพอก็จะปิดกิจการหลบหนีไป

4. กรณีพนักงานเก็บเงินในร้านค้าหรือสถานบริการทุจริต โดยเจ้าของร้านค้าหรือสถานบริการไม่มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวข้องใช้บัตรเครดิตที่ถูกลัก และยังไม่มีการแจ้งยกเลิก มารูดลงในใบบันทึกการขายหรือเมื่อสมาชิกบัตรนำบัตรเครดิตมาใช้ซื้อสินค้าหรือบริการ พนักงานที่ไม่สุจริตนั้นจะรูดบัตรเครดิตลงในใบบันทึกการขายฉบับอื่นอีกหลายฉบับตามวิธีในข้อ 2 แล้วลงชื่อปลอมในใบบันทึกการขาย หรือนำบัตรเครดิตปลอมมาใช้เพื่อนำไปหลอกลวงเจ้าของร้านค้าหรือสถานบริการว่ามีลูกค้าซื้อสินค้าหรือบริการโดยใช้บัตรเครดิต จากนั้นพนักงานจะยกเงินสดที่ได้จากการขายสินค้าหรือบริการในวันนั้นตามจำนวนเงินที่ปรากฏในใบบันทึกการขาย

ข้อสังเกตการกระทำทุจริต

1. หลักฐานปลอม ธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตรเครดิตที่ต้องรับเอกสารสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน เอกสารต้นฉบับหนังสือรับรองเงินเดือนหรือการ

ทำงาน เพื่อพิจารณาว่าผู้ขอมีบัตรมีฐานะเพียงพอที่จะออกบัตรให้หรือไม่ ในการรับเอกสารดังกล่าวเจ้าหน้าที่ธนาคารหรือบริษัทบัตรเครดิตจะต้องตรวจสอบจากเอกสารต้นฉบับอีกครั้งว่าเอกสารดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

2. การส่งมอบบัตรเครดิต ส่วนใหญ่ธนาคารผู้ออกบัตรจะกำหนดให้ลูกค้าที่ขอบัตรมารับบัตรเครดิตที่ธนาคารด้วยตนเอง ในกรณีนี้พนักงานที่จะมอบบัตรเครดิตให้นั้นก็สามารถตรวจสอบได้อีกชั้นหนึ่งว่าผู้มารับบัตรนั้นเป็นคนเดียวกับคนในบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ มีบริษัทผู้ออกบัตรและธนาคารต่างประเทศผู้ออกบัตร ใช้วิธีส่งบัตรเครดิตไปให้ลูกค้ายังสถานที่พักที่แจ้งไว้ คนร้ายที่ลักบัตรก็สามารถนำไปใช้ได้เลย และก็มีผู้ออกบัตรหลายรายที่มีวิธีการป้องกันโดยใช้วิธีลือครหาใส่ร้ายไม่ให้ใช้ จนกว่าผู้ถือบัตรจะโทรกลับและตอบคำถามของพนักงานจนเป็นที่พอใจก่อน จากนั้นพนักงานจะโทรกลับไปหาอีกครั้งเพื่อตรวจสอบข้อมูลก่อนปลดรหัส

3. นิสัยการใช้บัตรเครดิต ธนาคารผู้อนุมัติวงเงินบัตรเครดิตสามารถใช้วิธีตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ก่อนพิจารณาอนุมัติวงเงิน โดยการดูร่องรอยการใช้บัตรเครดิตก็คือ ดูนิสัยหรือความเคยชินในการใช้บัตรเครดิตชำระราคา ซึ่งโดยปกติแล้วทุกคนจะอยู่ในกรอบของตนเอง และมักจะไม่นอกกรอบ

4. การรับซื้อใบบันทึกรายการขาย เมื่อร้านค้าขายสินค้า และรับบัตรเครดิตชำระราคาแล้ว ร้านค้าจะเอาใบบันทึกรายการขาย (Sales Slip) มาขายกับธนาคาร หรือเอามาเข้าบัญชีของร้านค้าที่เปิดบัญชีไว้กับธนาคาร สาขาที่รับใบบันทึกรายการขาย (Sales Slip) นี้ มักไม่ค่อยสนใจต่อการตรวจสอบเท่าไรนัก เมื่อผู้ถือบัตรปฏิเสธการจ่ายเงิน เพราะไม่ได้มาซื้อสินค้าที่นี่ ธนาคารหรือบริษัท เสียเงินไปมาก และร้านค้าปิดหนี ในการรับซื้อ Sales Slip ของพนักงานธนาคารสามารถป้องกันการโกงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าให้ความสนใจกับการสังเกตและตรวจสอบ

5. ผู้ถือบัตร ดังได้กล่าวไว้แล้วว่า “บัตรเครดิต” เป็นบัตรที่ใช้แทนเงินสดในการซื้อสินค้าและบริการได้ ทำให้ตัวของมันเองมีประโยชน์ต่อผู้ถือบัตรในหลาย ๆ ประการ แต่ก็ต้องไม่ลืมว่าเมื่อสิ่งใดมีประโยชน์ มีความสะดวกสิ่งนั้นก็มักมีปัญหาเกิดขึ้นกับผู้ถือได้เหมือนกัน ถ้าผู้ถือบัตรไม่ระมัดระวังตามสมควร ถ้าทำความเข้าใจและรู้ว่าจะดูแลรักษาและใช้มันอย่างไร เราก็จะสามารถป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้

6. ทันทที่ได้รับบัตร เมื่อได้รับบัตรเครดิตโดยผู้ถือบัตรไปรับที่ธนาคารเองหรือธนาคารส่งมาทางไปรษณีย์ เมื่อเห็นบัตรเครดิตเป็นชื่อของตนเองต้องเซ็นชื่อลงหลังบัตรทันที เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้อื่นเอาไปใช้จ่าย ๆ ถ้าไม่ลงลายมือชื่อไว้ถ้าสูญหายหรือถูกลักเอาไปคนที่เก็บได้ก็ลงนามเอาไปใช้ได้ทันที ผู้ที่เป็นเจ้าของบัตรที่แท้จริงต้องรับผิดชอบจากการใช้บัตรและไม่อาจปฏิเสธได้เพราะ

เป็นความสะอาดของเจ้าของบัตรเอง ถ้าเป็นบัตรที่ได้รับการต่ออายุควรทำลายบัตรเก่าทันทีเพื่อป้องกันการนำบัตรเก่าไปใช้ในการปลอมแปลง

7. การเก็บรักษา บัตรเครดิตควรเก็บไว้ในกระเป๋าทึบและระวังไม่ให้สูญหายหรือถูกล้วงกระเป๋า บัตรเครดิตใบเดียวกับบัตร A.T.M ผู้ถือบัตรไม่ควรเก็บรหัสการถอนเงินจากตู้ A.T.M. ไว้ในที่เดียวกันกับบัตรเครดิต

8. การใช้บัตร สิ่งที่ต้องระวังคือ เมื่อร้านค้ารับบัตรไปแล้ว นำ Sales Slip มาให้ลงลายมือชื่อ ต้องตรวจดูว่าจำนวนเงินถูกต้องหรือไม่ และไม่ใช่อะไรของคนอื่น สิ่งที่ต้องระวังอีกคือ พนักงานหรือร้านค้ากลับมาพร้อม Sales Slip ฉบับใหม่ ขอให้เซ็นชื่อใหม่ อ้างว่าฉบับเก่าเสียอย่าลืมนำของเก่ามาทำลายด้วย มิฉะนั้นจะถูกเรียกเก็บเงินซ้ำสอง ส่วนสำเนา Sales Slip ที่ได้รับมาควรเก็บรักษาไว้เพื่อตรวจสอบกับหลักฐานใบแจ้งหนี้ธนาคาร ว่ามีการเรียกเก็บตรงกับที่ใช้หรือไม่ ถ้าไม่ตรง ให้รีบแจ้งผู้ออกบัตรทราบตามเวลาที่กำหนดไว้

9. กรณีบัตรหาย หากบัตรสูญหายหรือตกอยู่ในมือคนอื่น ผู้ถือบัตรต้องแจ้งให้ธนาคารหรือผู้ออกบัตรทราบทันที พร้อมหลักฐานการแจ้งความ ธนาคารจะได้ยกเลิกและแจ้งสูญหายให้ร้านค้าหรือผู้ตกลงรับบัตรทราบโดยทั่วกัน แต่ผู้ออกบัตรให้ผู้ถือบัตรรับผิดชอบเงินที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิตระหว่างที่บัตรสูญหายจนกว่าธนาคารหรือผู้ออกบัตรได้แจ้งให้ร้านค้าหรือผู้ตกลงรับบัตรทราบโดยทั่วกัน

10. บัตรชื่อใครคนนั้นใช้ การอนุมัติบัตรเครดิตให้กับคนใดคนหนึ่ง ผู้ออกบัตรพิจารณาเครดิตส่วนตัวคนนั้น และออกบัตรในนามผู้ยื่นโดยเจตนาให้ผู้มีชื่อในบัตรใช้คนเดียว การเอาบัตรเครดิตให้ผู้อื่นไม่ว่าจะเป็น ภรรยาสามี หรือญาติพี่น้องทำไม่ได้

11. ในส่วนของร้านค้าผู้รับบัตร คนร้ายติดต่อโดยตรง วิธีนี้คนร้ายจะเลียบเคียงเข้ามาดูที่ท่าว่าร้านค้าจะเล่นด้วยหรือไม่ โดยมีการเสนอกันตรง ๆ ว่าจะเอาบัตรมาซื้อสินค้าแต่ไม่เอาสินค้า เพื่อความสบายใจของร้านค้า ขอให้ร้านค้าอนุมัติวงเงินไปกับธนาคารผู้ออกบัตร และให้ร้านค้าขึ้นเงินกับธนาคารให้เรียบร้อยเสียก่อน ถ้าร้านค้าเชื่อกับบัตรเครดิตไว้ โดยทางร้านค้าจะได้ส่วนแบ่ง 40/60 หรือ 50/50 แล้วแต่ตกลงกัน หรือในวิธีการเดียวกัน อ้างว่าเป็นเจ้าของบัตรจริง แต่ต้องการใช้เงินด่วนและวันนี้เป็นวันหยุดไม่สามารถขึ้นเงินกับธนาคารได้ ขอเอาบัตรมาซื้อสินค้าแต่ไม่เอาสินค้าและให้ร้านค้าหักค่าดอกเบี้ยอาจเป็น 20 หรือ 30% วิธีที่ร้านค้าหลายแห่งหลงกลและรับบัตรไว้ คือให้ร้านค้าขออนุมัติวงเงินเสียก่อน

12. ลีลาการควักบัตร ลูกค้ายืมเงินด้วยบัตรเครดิต การควักบัตรออกจากกระเป๋าเสื้อหรือกางเกงแทนการดึงออกจากกระเป๋าตังค์ก็เป็นพิรุณแล้ว เป็นสิ่งที่บอกว่าคนที่มียบัตรจริง

ต้องเก็บบัตรไว้ในกระเป๋าสตางค์ที่ผู้ออกบัตรกำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องกระทำ แต่เป็นพฤติกรรมที่คนไม่โกงเขาทำกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าคนโกงจะไม่กระทำเพราะฉะนั้นถ้าไม่ถูกต้องตามพฤติกรรมนิยมแล้วต้องใช้ความระมัดระวัง

13. บัตรเครดิตหน้าไทย การรับบัตรเครดิตร้านค้าควรสังเกตหน้าผู้ถือบัตรเครดิตและพยายามอ่านชื่อในบัตรเครดิตให้ออก ถ้าอ่านไม่ออกให้ถามผู้ถือบัตรให้ออกเสียงให้ฟังจะได้ยินสำเนียงทำให้พอแยกแยะได้เป็นชาติอะไร ถ้าผู้ถือบัตรหน้าตาไทยแต่ชื่อในบัตรกลับเป็นชื่อต่างประเทศต้องขอหลักฐานประกอบ

14. คนร้ายเอาบัตรมาซื้อสินค้า โดยธรรมชาติลูกค้าที่จะซื้อสินค้าจริง ๆ จะไม่ซื้ออะไรง่าย ๆ แต่ลักษณะที่หยิบซื้อสินค้าหรือซื้อข้าวของเพียงเพื่อแลกกับเงินสดได้ เป็นสิ่งที่ควรตั้งข้อสังเกต และที่น่าสนใจเพิ่มคือ ลีลาการเซ็นชื่อใน Sales Slip จะมีลักษณะการเซ็นที่ซ้ำ ระมัดระวังมาก เพราะต้องให้เหมือนกับลายเซ็นเดิม แต่จะใช้ไม่ได้กับบัตรที่ปลอมทั้งฉบับ ซึ่งลายเซ็นเดิมในบัตรไม่ใช่ลายเซ็นเจ้าของบัตรที่แท้จริง

15. มหาลัยคนมีไกด์มาด้วย พวกนี้จะมากันหลายคนทำที่ว่าเป็นนักท่องเที่ยวโดยมีไกด์คนไทยมาด้วย ถ้าเป็นร้านค้าที่ไม่ได้รับนักท่องเที่ยวเป็นหลักให้เพิ่มความระมัดระวังให้มาก โดยเฉพาะร้านค้าที่มีสินค้าประเภทเดียวกับร้านค้าที่รับนักท่องเที่ยวเป็นหลัก ไม่มีเหตุผลที่ไกด์จะพาพวกนี้มาที่ร้านที่ไม่มีการติดต่อด้วย เพราะเขาไม่ได้ค่าคอมมิชชั่น ถ้าเป็นเช่นนี้ต้องขอดูหนังสือเดินทางหรือเอกสารเกี่ยวข้อง ถ้าเขาบอปปี้เบี่ยงว่าไม่ได้ติดตัวมาอยู่ที่โรงแรม สรุปได้เกือบแน่นอนว่าเป็นบัตรปลอม

16. ซื้อมากอย่างต่อเนื่อง ที่น่าสังเกต การซื้อสินค้าพวกมิจฉาซีพจะเลือกซื้อสินค้าที่เห็นว่าเขาไปขายได้ง่าย และราคาไม่ตกมากนัก เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า สุราต่างประเทศ ทองรูปพรรณ นาฬิกาดี ๆ และถ้าสามารถซื้อได้สะดวกไม่มีปัญหาจะวนเวียนกันมาบ่อย

ผลกระทบจากอาชญากรรมบัตรเครดิต

1. ก่อให้เกิดหนี้เสีย กรณีที่อาชญากรนำบัตรเครดิตของผู้อื่นหรือมีการปลอมแปลงข้อมูลบัตรของผู้อื่น หรือกรณีที่อาชญากรปลอมแปลงเอกสารของผู้อื่นเพื่อขอใช้บัตรเครดิต แล้วมีการนำไปใช้ก่อให้เกิดมูลหนี้ระหว่างร้านค้าที่มีการซื้อสินค้าหรือบริการกับธนาคารหรือสถาบันการเงินเจ้าของบัตร ซึ่งภายหลังหากมีการตรวจสอบพบหากไม่มีการชำระหนี้ก็จะมีกรเรียกเก็บกับผู้ถือบัตร ซึ่งอาจไม่ใช่เจ้าของบัตรตัวจริงหรือเป็นเจ้าของข้อมูลในบัตรแต่ไม่ได้เป็นผู้ใช้บัตร

ดังกล่าวซื้อสินค้าและบริการ ทำให้การเรียกเก็บหนี้สินระหว่างธนาคารและผู้ถือบัตรเป็นไปได้ยาก ต้องมีการฟ้องร้องบังคับกัน ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งด้านธนาคารและตัวผู้ที่ถูกเรียกร้อง จนสามารถตรวจสอบพบว่าการกระทำทุจริตบัตรเครดิตดังกล่าวจริง ก็ทำให้ไม่สามารถเรียกเก็บหนี้สินดังกล่าว และก่อให้เกิดหนี้สิน

2. ก่อให้เกิดความไม่มั่นใจในธนาคารและสถาบันการเงิน การที่สถาบันการเงินต่าง ๆ มีการแข่งขันกันในการให้บริการบัตรเครดิต และสินเชื่อแก่ลูกค้า ทำให้เกิดความบกพร่องในการตรวจสอบผู้ขอมีบัตรและการปลอมแปลงบัตรเครดิต เมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น ทำให้ลูกค้าขาดความมั่นใจในการใช้บริการ จะทำให้ธุรกิจบัตรเครดิตชะลอตัวและไม่เติบโตเท่าที่ควร

3. รัฐสูญเสียงบประมาณ คือต้องสูญเสียงบประมาณในการจัดการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าว ซึ่งบุคลากรของรัฐส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัตรเครดิต ทำให้ต้องมีการฝึกอบรมบุคลากร ซึ่งต้องสูญเสียงบประมาณของรัฐเป็นจำนวนมาก ฯลฯ

6. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิต

บัตรเครดิตเป็นการทำธุรกรรมทางการเงินอย่างหนึ่งที่ผู้ออกบัตรให้เครดิตกับผู้ถือบัตรในการนำบัตรไปซื้อสินค้าโดยยังไม่ต้องชำระเงิน ปัญหาที่ผู้ออกบัตรชำระเงินแทนให้ผู้ถือบัตรไปก่อนแล้วจึงเรียกเก็บเงินจากผู้ถือบัตรในภายหลัง จึงเกิดการข้อกังขาในการใช้บัตรเครดิตเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินที่ต้องการ ซึ่งได้แก่ ผู้ถือบัตรข้อกังขาผู้รับบัตร ผู้ถือบัตรข้อกังขาผู้ออกบัตร และผู้รับบัตรข้อกังขาผู้ถือบัตร ผู้รับบัตรข้อกังขาผู้ออกบัตร ซึ่งในการกำกับดูแลการข้อกังขาบัตรเครดิตดังกล่าว จึงต้องนำกฎหมายที่มีอยู่ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่สามารถใช้บังคับได้ในระดับหนึ่ง โดยที่ประเทศไทยเองยังไม่เคยมีกฎหมายบัตรเครดิตโดยเฉพาะออกมาใช้เลยนับตั้งแต่มีการใช้บัตรเครดิตตลอดระยะเวลา 30 ปีมาแล้ว

ประเทศไทยมีปัญหาเรื่องการข้อกังขาบัตรเครดิตครั้งแรกเมื่อกลางปี พ.ศ.2528 (สุรเชษฐ ชีรวินิจ, 2542, น. 26 อ้างถึงใน สุรเชษฐ ชีรวินิจ, 2544, น. 19) ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในทางอาญาจึงจำกัดอยู่เพียงความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเพียงฉบับเดียวเท่านั้นที่ใช้กันอยู่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2500 ซึ่งความผิดที่นำมาบังคับใช้นั้นก็คือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งมีทั้งการลักทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ ข้อโกง และความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร

1. ความผิดฐานลักทรัพย์ เป็นความผิดตามมาตรา 334 ที่กระทำการครอบครองทรัพย์และกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ พฤติกรรมในการให้ได้บัตรเครดิตไปใช้นั้น วิธีการหนึ่งก็คือการลักทรัพย์ ด้วยการหยิบฉวยเอาโดยที่เจ้าของบัตรไม่รู้เห็นและไม่อนุญาต ผู้ที่ได้บัตรเครดิตของผู้อื่นไปในลักษณะเช่นนี้จึงเป็นการลักทรัพย์ซึ่งมีราคาตามที่คุณออกบัตรจะแจ้งราคาของบัตรเครดิตนั้น

2. ความผิดฐานยักยอกทรัพย์ ในกรณีที่เจ้าของบัตรเครดิตหลงลืมบัตรไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ชำระค่าซื้อสินค้าและบริการแล้วลืมไว้ในร้านค้าหรือสถานบริการหรือทำตกหล่นไว้ตามที่สาธารณะต่าง ๆ และมีผู้เก็บได้ แล้วได้นำบัตรเครดิตไปใช้ซื้อสินค้าตามร้านค้าต่าง ๆ กรณีนี้ถือเป็นการยักยอกทรัพย์ ไม่ใช่ลักทรัพย์ การกระทำความผิดเกี่ยวกับบัตรเครดิตนี้ จะมีเฉพาะกรณีที่เก็บบัตรเครดิตได้ จากการที่เจ้าของบัตรเครดิตทำหล่น หรือลืมไว้ในสถานที่ต่าง ๆ เท่านั้น กรณีผู้อื่นส่งมอบโดยสำคัญผิดไปโดยประการใด ๆ ยังไม่ปรากฏพบ

3. ความผิดฐานฉ้อโกง ดังได้กล่าวมาแล้วในข้อ 1 และ 2 ข้างต้นว่า เมื่อคนร้ายได้บัตรเครดิตมาโดยทุจริตแล้วถือเป็นการผิดสำเร็จฐานลักทรัพย์หรือยักยอกทรัพย์แล้วเจตนาเพื่อนำไปใช้ซื้อสินค้าหรือบริการ ซึ่งก็คือการแสดงออกด้วยการยื่นบัตรเครดิตที่ได้มาโดยทุจริตจากการลักทรัพย์หรือยักยอกทรัพย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือบริการ บัตรเครดิตเป็นบัตรที่คุณออกบัตรออกให้กับผู้มีชื่อในบัตร การที่คุณยื่นบัตรเครดิตซึ่งเป็นผู้ได้รับบัตรมาด้วยการกระทำที่เป็นการลักทรัพย์หรือยักยอกทรัพย์นั้น ผู้ที่ได้บัตรเครดิตมาในครอบครองรู้อยู่แล้วว่าบัตรนั้นไม่ใช่ของตนและตนเองก็ไม่มีสิทธิที่จะใช้บัตรนั้นด้วย การใช้บัตรเครดิตเพื่อชำระราคาและการลงลายมือชื่อผู้อื่นในใบบันทึกการขายจึงเป็นการทุจริตเพื่อหลอกลวงบุคคลอื่นด้วยการปกปิดข้อความจริง เป็นการกระทำที่ครบองค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกง ตามมาตรา 341 ซึ่งมีอัตราโทษสูงสุดถึงจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารสิทธิปลอม กรณีจะเป็นความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารสิทธิปลอมนั้นจะเกิดขึ้นต่อเมื่อได้มีการตกลงราคาซื้อขายเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้ยื่นบัตรลงลายมือชื่อในใบบันทึกการขาย (Sales Slip) ซึ่งผู้ยื่นบัตรจะต้องลงชื่อของผู้ถือบัตรที่แท้จริง และจะต้องเซ็นให้เหมือนคล้ายกับลายเซ็นที่ปรากฏอยู่ด้านหลังบัตรซึ่งเป็นลายเซ็นจริงของผู้ถือบัตร ซึ่งทันทีที่มีการลงลายมือชื่อ ความผิดฐานปลอมเอกสารจะเกิดขึ้นทันที เพราะผู้กระทำการลงลายมือชื่อผู้อื่นโดยไม่มีอำนาจถือเป็นการปลอม ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา 264

เนื่องจากบัตรเครดิตเป็นเอกสารสิทธิดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นการกระทำความผิดฐานปลอมและใช้บัตรเครดิตปลอม จะเป็นความผิดตามมาตรา 265 ซึ่งเป็นการปลอมเอกสารสิทธิ และมีโทษฐานใช้เอกสารสิทธิปลอมตามมาตรา 268 ด้วยและมีอัตราโทษสูงขึ้น

5. ความผิดฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น ความผิดฐานนี้ตามมาตรา 188 เป็นเรื่องของการที่ผู้มีเจตนาทุจริตนำเอกสารส่วนตัวของผู้อื่นเช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ซึ่งเป็นเอกสารประกอบการยื่นคำขอเป็นผู้ถือบัตรเครดิต หรือเป็นสมาชิกร้านค้ารับบัตรเครดิต โดยผู้ทุจริตมีเจตนาที่จะแสดงตัวให้ผู้ออกบัตรเชื่อว่าตนเองเป็นบุคคลผู้มีชื่อตามเอกสารที่ยื่นขอ ทำให้ผู้ออกบัตรหลงเชื่อและออกบัตรเครดิตหรือให้เป็นสมาชิกร้านค้ารับบัตรเครดิตนั้น

6. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในทางแพ่งเป็นเรื่องของการแสดงเจตนาของบุคคล เมื่อบุคคลได้แสดงเจตนาถูกต้องตรงกันคือมีคำเสนอ คำสนอง ตรงกันสัญญาจึงเกิด เมื่อเกิดสัญญาคู่สัญญาก็ต้องปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาและเป็นไปตามกฎหมายที่มีใช้บังคับในเรื่องนั้น ๆ ด้วย กฎหมายแพ่งจึงเป็นการระวางรักษามลประโยชน์ของบุคคลและไม่ต้องการให้มีการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน การใช้บัตรเครดิตก็ต้องใช้ภายในขอบเขตของสัญญาที่มีต่อกัน ซึ่งตามสัญญานี้เป็นความไว้วางใจที่คู่สัญญามีให้ต่อกัน เมื่อฝ่ายใดไม่ซื่อสัตย์กฎหมายก็ปรับให้ผู้เสียประโยชน์ไป และเมื่อมีการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตจะถือว่าเป็นการใช้สิทธิโดยไม่ชอบซึ่งกระทบกระเทือนต่อบุคคลอื่นแล้ว ดังนั้นในธุรกิจบัตรเครดิตจึงมีสัญญากันขึ้น โดยในการทำสัญญาไม่ว่าจะเป็นผู้ออกบัตรกับผู้รับบัตรหรือผู้ออกบัตรกับผู้ถือบัตร ถือได้ว่าการทำสัญญากันด้วยเจตนาที่ตรงกัน แม้ว่าเงื่อนไขในสัญญาจะมีการเอาเปรียบซึ่งกันและกันก็ตาม ก็ต้องถือว่าคำเสนอคำสนองตรงกัน สัญญาที่เกิดขึ้นนั้น เป็นสัญญาที่เกิดจากผู้ออกบัตรจัดพิมพ์เป็นสัญญาเรียบร้อยแล้ว เพียงแต่ให้ผู้ถือบัตรหรือผู้รับบัตรลงนามในสัญญาเท่านั้น ซึ่งสัญญานี้มักเป็นที่นิยมใช้กันกับสัญญาประเภทที่จะต้องทำสัญญากับคู่สัญญาที่มีจำนวนมาก ๆ โดยไม่ต้องมาเสียเวลาต่อรองกัน ผู้เข้าทำสัญญาต้องยอมรับเงื่อนไขในสัญญาที่จัดพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ที่เรียกว่า สัญญาสำเร็จรูป

กฎหมายอาญาที่บัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับบัตรเครดิต

ในปี พ.ศ.2547 ได้มีการบัญญัติเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2547 เพิ่มหมวด 4 ของลักษณะ 7 มาตราที่เพิ่มขึ้นคือ มาตรา 269/1, 269/2, 269/3, 269/4, 269/5, 269/6 และ 269/7 และเพิ่มนิยามของคำว่า “บัตรอิเล็กทรอนิกส์” ในมาตรา 1 (14) เพื่อให้ครอบคลุมการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิต สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. กำหนดนิยามของคำว่า "บัตรอิเล็กทรอนิกส์" (เพิ่มมาตรา 1(14) โดยกำหนดในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเอกสารสิทธิประเภทหนึ่งที่สามารถได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ซึ่งจะระบุชื่อผู้มีสิทธิใช้หรือไม่ก็ตาม โดยที่รูปร่างและลักษณะของบัตรอิเล็กทรอนิกส์นั้นอาจไม่ได้อยู่แต่ในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเท่านั้น แต่อาจอยู่ในรูปเอกสารหรือวัตถุอื่นใด หรืออาจจะมีรูปลักษณะแตกต่างออกไปที่อาจมีขึ้นต่อไปในอนาคตก็ได้ และกรรมวิธีในการทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวอาจกระทำได้โดยการบันทึกข้อมูลหรือรหัสไว้ ด้วยการประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน ซึ่งรวมถึงการประยุกต์ในวิธีการทางแสงหรือวิธีการทางแม่เหล็ก เพื่อให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข รหัส หมายเลขบัตร หรือสัญลักษณ์อื่นใด ทั้งที่มองเห็นและมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ที่ใช้แสดงถึงความเป็นผู้มีสิทธิใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์นั้น จึงกำหนดนิยามโดยมุ่งหมายให้ครอบคลุมถึงบัตรอิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ ทุกชนิด

นอกจากนี้ยังได้นิยามบัตรอิเล็กทรอนิกส์ให้หมายความรวมถึงข้อมูล รหัส หมายเลขบัญชีหมายเลขชุดอิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องมือทางตัวเลขใด ๆ ที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้โดยไม่มีการออกเอกสารหรือวัตถุอื่นใดให้ เช่น การออกรหัส หมายเลขบัญชี หรือหมายเลขชุดทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้มีสิทธิใช้เพื่อให้ผู้มีสิทธิใช้ได้ รหัส หมายเลขบัญชี หรือหมายเลขชุดทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ในการสั่งซื้อสินค้าหรือบริการทางอินเทอร์เน็ต โดยที่ผู้ออกข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ไม่ได้ออกเอกสาร หรือวัตถุอื่นใดให้ผู้มีสิทธิใช้ไว้สำหรับแสดงความเป็นเจ้าของสิทธิแต่อย่างใดเป็นต้น

2. กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้กระทำความผิดอาญาจักร ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายร้องขอให้ลงโทษ หรือผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร (เพิ่มมาตรา 8(2/1))

3. กำหนดความผิดสำหรับการปลอมหรือแปลง หรือการทำหรือมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับปลอมหรือแปลง หรือสำหรับให้ได้ข้อมูลของบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนเป็นความผิด (เพิ่มมาตรา 269/1 และมาตรา 269/2) โดยกำหนดให้การกระทำ ความผิดฐานทำหรือมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการให้ได้มาซึ่งข้อมูลของบัตรอิเล็กทรอนิกส์นั้น เช่น การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับดูดข้อมูลในบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (Skimmer) แล้วเก็บไว้ในหน่วยความจำของอุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าวเพื่อใช้ในการปลอมบัตร

อิเล็กทรอนิกส์ต่อไป เป็นความผิดซึ่งมีบทกำหนดโทษแต่ละมาตราคือจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

4. กำหนดความผิดสำหรับการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมหรือแปลง หรือเครื่องมือสำหรับปลอมหรือแปลง หรือสำหรับให้ได้ข้อมูลของบัตรอิเล็กทรอนิกส์เป็นความผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท (เพิ่มมาตรา 269/3)

5. กำหนดความผิดสำหรับการใช้หรือจำหน่ายบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ทำปลอมหรือแปลงขึ้นตามมาตรา 269/1 หรือมีบัตรดังกล่าวเพื่อใช้หรือจำหน่ายเป็นความผิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (เพิ่มมาตรา 269/4) ทั้งนี้ ถ้าผู้กระทำความผิดฐานใช้หรือจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้หรือจำหน่ายบัตรดังกล่าวเป็นผู้กระทำความผิดปลอมหรือแปลงด้วย ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดแต่เฉพาะความผิดฐานปลอมหรือแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 269/4 เพียงกระทงเดียว

6. กำหนดความผิดสำหรับการใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลหรือรหัสบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนเป็น ความผิด (เพิ่มมาตรา 269/5 และมาตรา 269/6) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถือ หรือครอบครอง หรือเก็บได้ซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูล หรือรหัสบัตรอิเล็กทรอนิกส์ และนำไปใช้โดยมิชอบเป็น ความผิด โดยมาตรา 269/5 (ใช้บัตรของผู้อื่น) มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนมาตรา 269/6 (มีไว้เพื่อนำออกใช้) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

7. กำหนดให้การกระทำความผิดในหมวด 4 ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ถ้าเป็นการกระทำที่ผู้ออกได้ออกให้แก่ผู้มีสิทธิใช้ เพื่อประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า หรือบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสด หรือใช้เบิกถอนเงินสด ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง (เพิ่มมาตรา 269/7) อนึ่ง กรณีการกำหนดอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดในหมวดดังกล่าวได้พิจารณา เปรียบเทียบกับความผิดเกี่ยวกับเอกสารสิทธิตามมาตรา 265 ถึงมาตรา 267 แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยเห็นว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ก็คือการกระทำความผิดเกี่ยวกับเอกสารสิทธินั่นเอง ทั้งนี้เนื่องจากการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการชำระค่าสินค้า ค่าบริการ หรือหนี้อื่นแทนการชำระด้วยเงินสด เป็นต้น จึงมีลักษณะเดียวกันกับเอกสารสิทธิที่เป็นเอกสารแห่งการก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย

ความเสียหายที่เกิดขึ้น อาจเกิดจากบทบัญญัติของกฎหมายยังไม่ได้พัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของธุรกรรม และวิธีการทุจริต หรือจากเกิดระบบธุรกิจซึ่งผู้เสียหายอาจมุ่งหมายให้ได้รับชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นมากกว่าการรักษาระบบของธุรกิจ และความมั่นคงตลอดจนความเชื่อถือในธุรกิจของบัตรเครดิต ซึ่งเป็นช่องทางทำให้อาชญากรรมขยายตัวและไม่เกรงกลัวต่อการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ ส่งผลเสียหายในภาพรวม ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือต่อกระบวนการยุติธรรม และระบบธุรกิจของบัตรเครดิตได้ ซึ่งพอสรุปปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. ปัญหาความผิดเกี่ยวกับบัตรเครดิตปลอมในส่วนเกี่ยวกับทรัพย์สิน ควรเป็นความผิดยอมความได้หรือไม่ ซึ่งจะพิจารณาจากสภาพการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งความผิดเกี่ยวกับเอกสาร และความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นแล้วจะเห็นได้ว่าจุดประสงค์ความมุ่งหมายที่แท้จริงคือการใช้เอกสารสิทธิ (บัตรเครดิตปลอม) เป็นเครื่องมือ มุ่งหมายจะเอาทรัพย์สิน (สินค้าหรือบริการ) จากบุคคลอื่น คือผู้รับบัตรเครดิต หรือธนาคารผู้เรียกเก็บเงินตามใบบันทึกการขาย (Sale slip) ซึ่งความเสียหายในลักษณะทรัพย์สินที่เกิดขึ้นและเมื่อพิจารณาประกอบกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341, 348 กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความได้ ทำให้ผลการบังคับใช้กฎหมาย ผู้เสียหายสามารถยอมความกันได้ ระหว่างผู้เสียหาย (ผู้รับบัตร, ธนาคารผู้เรียกเก็บ) กับผู้ต้องหา (ผู้ทุจริตใช้บัตรเครดิตปลอม) และการที่คู่กรณีสามารถตกลงยอมความกันได้ มีผลให้ความผิดเกี่ยวกับความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สินจะจับตามเงื่อนไขตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 บัญญัติไว้ว่า คดีอาญาย่อมระงับคดีความผิดที่ยอมความได้เมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ทำให้การดำเนินคดีเอาความผิดลงโทษผู้กระทำผิดไม่ได้ตามความผิดที่ได้กระทำขึ้น และผู้เสียหายให้ความสำคัญน้อยลง พยานหลักฐานเพื่อจะพิสูจน์ในความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารและการใช้เอกสารปลอมจะด้อยประสิทธิภาพลงไป ผลทำให้การป้องกันและปราบปรามความผิดในส่วนที่เกี่ยวกับบัตรเครดิตปลอมขาดประสิทธิภาพ เมื่อมีการใช้บัตรเครดิตปลอมแล้วได้ซึ่งทรัพย์สินไป ความเสียหายมิได้เกิดเฉพาะในวงจำกัดของธนาคารผู้เสียหายเท่านั้น แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ทำให้เกิดความเสียหาย ขาดความเชื่อถือในธุรกิจเกี่ยวกับบัตรเครดิต ไม่ว่าในด้านผู้ประกอบการ และผู้ให้บริการ ตลอดจนกลไกที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น คุณธรรมที่กฎหมายพึงจะคุ้มครองคือ ระบบของธุรกิจเกี่ยวกับบัตรเครดิต ดังนั้น ควรต้องมีกฎหมายที่กำหนดถึงการกระทำเป็นความผิดอาญา เป็นกฎหมายในแง่กฎหมาย

เทคนิค ที่ต้องมีกฎเกณฑ์ออกมาให้ทันต่อการพัฒนาของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเพื่อให้เป็นการคุ้มครองระบบธุรกิจเกี่ยวกับบัตรเครดิตให้มีประสิทธิภาพและให้มีความเชื่อถือและความมั่นคง ความผิดในส่วนคดีอาญาที่เกี่ยวกับบัตรเครดิตปลอมแล้วได้ทรัพย์สินไปโดยการหลอกลวงใช้บัตรเครดิตปลอม น่าจะถือเป็นความผิดต่อแผ่นดินเพราะต้องให้ความคุ้มครองต่อระบบธุรกิจบัตรเครดิต ซึ่งจะทำให้ผู้เสียหายไม่อาจถอนคำร้องทุกข์ได้

2. ในส่วนของธนาคารหรือบริษัทผู้ออกบัตรเครดิต และเป็นผู้อนุมัติร้านค้าสมาชิกบัตรเครดิต ย่อมต้องเกี่ยวข้องกับผู้ถือบัตรและร้านค้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะอยู่ในวงจรบัตรเครดิตและเป็นผู้ที่จะต้องชำระเงินแทนในการซื้อขายให้กับร้านค้าก่อน ผู้ออกบัตรจึงต้องระงับทั้งร้านค้าและผู้ถือบัตรตลอดเวลาโดยเริ่มตั้งแต่วันที่ลูกค้ายื่นขอบัตรเครดิตหรือยื่นความจำเป็นร้านค้าสมาชิกบัตรเครดิต

3. ในกรณีความผิดในการใช้บัตรเครดิตปลอม เพื่อกระทำการฉ้อโกงให้ได้ไปซึ่งผลประโยชน์ (สินค้าหรือบริการ) นั้น โดยเหตุที่ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์ เป็นความผิดที่ย่อมความได้ เมื่อผู้เสียหายโดยเฉพาะธนาคาร ผู้เรียกเก็บเงิน หรือผู้รับบัตรเครดิต (ร้านค้า) หากได้รับชัดใช้ความเสียหาย มักมีแนวโน้มที่จะไม่ตั้งใจดำเนินคดี โดยถอนคำร้องทุกข์ ผลเสียย่อมส่งผลให้รูปคดีเสียหายทั้งระบบ ไม่อาจจะดำเนินคดีถึงต้นตอเกี่ยวกับแก๊งมิจฉาชีพ ของการทำบัตรเครดิตปลอมได้โดยมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เสียหายขาดการให้ความร่วมมือในด้านรูปคดี

4. โดยเหตุการณ์ทุจริตโดยการใช้บัตรเครดิตปลอมมีจำนวนมูลค่าความเสียหายโดยประมาณกึ่งหนึ่งของมูลค่าความเสียหายทั้งหมดของการทุจริตทุกประเภทรวมกัน และจะเห็นได้ว่า ต้นเหตุของการก่อความเสียหายจำนวนมากนั้น เป็นการกระทำเป็นขบวนการ โดยมีร้านค้าหรือร้านให้บริการ (ผู้รับบัตร) เป็นตัวการและเป็นต้นเหตุของการก่อความเสียหายได้โดยง่าย หากร้านค้าให้ความร่วมมือ ดังนั้น ควรต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปรามในจุดนี้ โดยการเพิ่มมาตรการและข้อกำหนดให้ร้านค้า (ผู้รับบัตร) มีส่วนรับผิดชอบให้มากขึ้น อันจะมีผลให้ร้านค้าไม่ร่วมมือในการทุจริต และใช้ความระมัดระวังป้องกันการทุจริตด้วย

5. ด้วยเหตุที่ธุรกิจบัตรเครดิต เป็นการพัฒนาของการทำธุรกรรมในทางเศรษฐกิจ ที่มีขึ้นใหม่มาเพื่อสนองตอบความต้องการของสังคม ดังนั้นเมื่อพฤติกรรมของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลง กฎหมายก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงหรือเรียกว่ามีชีวิตที่จะต้องให้บัญญัติออกมาเพื่อสังคมด้วย และในกรณีนี้ ควรต้องมีการให้ความรู้และเพิ่มทักษะแก่เจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมให้รู้เท่าทันกันในเรื่องธุรกิจและวิธีการกลโกงของอาชญากรรมด้วย

6. สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือต้องสร้างทัศนคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องในธุรกิจบัตรเครดิตตลอดจนเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความสุจริตและเป็นธรรม และให้เห็นว่าการทุจริตในส่วนธุรกิจบัตรเครดิตมีผลเสียหายต่อเศรษฐกิจส่วนรวมและกิจการบัตรเครดิต และต้องให้ทุกฝ่ายมีความเชื่อว่าเมื่อกระทำการทุจริตแล้ว โดยระบบและกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ อาชญากรไม่มีทางที่จะรอดพ้นจากการถูกลงโทษตามกฎหมายของบ้านเมืองด้วย

7. ปัญหาด้านการประสานงานข้อมูลกับธนาคารผู้ออกบัตรเครดิต เนื่องจากผู้ออกบัตรเครดิตที่ถูกกระทำทุจริตส่วนใหญ่เป็นบัตรเครดิตต่างประเทศที่มีวงเงินจำนวนสูง ส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนจะต้องติดต่อผ่านธนาคารในประเทศเพื่อประสานงานไปยังวีซ่า หรือ มาสเตอร์การ์ด เพื่อประสานต่อไปยังธนาคารผู้ออกบัตรเครดิต ซึ่งผลที่ได้จะช้า หากติดต่อโดยตรงจะได้ผลที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่แจ้งรายละเอียด เช่น ชื่อ ที่อยู่ของผู้ถือบัตร วัน เวลา และสถานที่ใช้บัตรขณะเกิดเหตุ และจำนวนเงินที่ปฏิเสธการใช้บัตรเครดิต ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเชิงรุกของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด เนื่องจากไม่อาจดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดได้ หากไม่ลงมือกระทำความผิด ตัวอย่างเช่น การที่มีการสืบสวนพบว่ากลุ่มคนร้ายมีบัตรเครดิตปลอมอยู่ในครอบครอง และอยู่หน้าร้านค้าหรือเจรจาต่อรองราคาสินค้าเพื่อใช้บัตรเครดิต ก็ยังไม่อาจดำเนินการจับกุมได้

8. ปัญหาด้านการประกอบกิจการของผู้ออกบัตรเครดิต เนื่องจากธุรกิจการให้บริการด้านบัตรเครดิตมีการแข่งขันทางธุรกิจสูง ธนาคารต่าง ๆ จึงได้อำนวยความสะดวกในการออกและใช้บัตรเครดิตให้กับลูกค้า แสดงให้เห็นว่าธนาคารหรือสถาบันการเงินผู้ออกบัตรให้ความสำคัญกับการออกบัตรให้กับลูกค้ามากกว่าการควบคุมมิให้เกิดการทุจริต

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัครเดช เพ็ชรยัง (2541, น. 103-107) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ด้านการทุจริตด้วยบัตรเครดิต ผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการตำรวจ ประจำกองบังคับการสืบสวนคดีเศรษฐกิจ สถาบันตำรวจนครบาล และพนักงานธนาคาร มีประสบการณ์เกี่ยวกับการควบคุมดูแลการทุจริตน้อยกว่า 3 ปี

2. กลุ่มตัวอย่างจำนวน 216 คน ส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องการเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำงานด้านบัตรเครดิต การศึกษาอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ การประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ธนาคาร การได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน และการที่รัฐบาลจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับคดีทุจริตด้วยบัตรเครดิต ซึ่งจะเพิ่มความคล่องตัวมากขึ้น และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทุจริตได้เป็นอย่างดี

3. ปัญหาอุปสรรคในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ด้านการทุจริตด้วยบัตรเครดิต เรียงตามลำดับ ได้แก่ สวัสดิการในการทำงาน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ผู้บังคับบัญชาไม่ใส่ใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เครื่องมือในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ขาดการประสานงานของแต่ละหน่วยงาน และผู้กระทำผิดมีอิทธิพลมาก

4. ในส่วนของข้อเสนอแนะนั้นหน่วยงานทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติจะต้องให้ความสำคัญในด้านการศึกษาอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ เพื่อให้มีประสิทธิภาพต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม นอกจากนี้ผู้บริหารของหน่วยงานควรให้ความสำคัญและให้ความสนใจตลอดจนพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเพื่อให้การปฏิบัติงานคล่องตัวและสำเร็จลุล่วง

ขวัญชัย ตั้งพิรุฬห์ธรรม (2547, น. (1)-(3)) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตในประเทศไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กฎหมายของประเทศไทยนั้นยังไม่มีกฎหมายที่ใช้บังคับกับธุรกิจการให้สินเชื่อ (Consumer Credit Act) เหมือนดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ ดังนั้น จึงไม่สามารถอ้างอิงกฎหมายหลักดังกล่าวมาปรับใช้กับธุรกิจบัตรเครดิตได้ แนวทางแก้ปัญหาที่ดีและเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทย คือ การให้ความร่วมมือกันระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ในการพิจารณา ทบทวน หรือยกร่างกฎหมายสำหรับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเข้าสู่กระบวนการบัญญัติกฎหมาย และให้มีผลบังคับใช้เป็นการเฉพาะกับผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตทุกฝ่ายให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะเกิดผลดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจบัตรเครดิต กล่าวคือ มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวจะเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ถือบัตร และผู้รับบัตรให้ได้รับความเป็นธรรมจากผู้ออกบัตร ในขณะที่เดียวกันจะเป็นการควบคุมผู้ออกบัตรไม่ให้ฉวยโอกาสสร้างความเดือดร้อนหรือความเสียหายกับผู้ถือบัตรและผู้รับบัตร อีกทั้งยังมีส่วนให้ความคุ้มครองผู้ถือบัตรเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตบัตรเครดิตที่กำลังทวีความรุนแรงและสร้างความเสียหายในภาพรวมของระบบเศรษฐกิจอยู่ในขณะนี้

8. กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

